

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

ZAKONODAVNO POVJERENSTVO

ZAKONODAVNA KOMISIJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

ЗАКОНОДАВНА КОМИСИЈА

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516

Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

На основу члана 8 Закона о Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 1/00 и 17/04) и Одлуке о давању овлашћења Законодавној комисији Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-218/17 од 13. септембра 2017. године („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 35/17), Законодавна комисија Скупштине Брчко дистрикта БиХ на 82. сједници одржаној 11. јуна 2024. године утврдила је пречишћени текст Закона о високом образовању у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 30/09), са измјенама и допунама Закона о високом образовању у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 29/18, 16/20 и 44/22).

Број: 01.3-02-61/24

Брчко, 11. јуна 2024. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
ЗАКОНОДАВНЕ КОМИСИЈЕ
Љубиша Лукић

ЗАКОН
О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ У БРЧКО ДИСТРИКТУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
(Пречишћени текст)

ДИО ПРВИ – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1
(Предмет Закона)

Законом о високом образовању у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон) прописују се: систем, услови и начин обављања дјелатности високог образовања; оснивање, организација, финансирање, управљање и руковођење високошколским установама; одговорност, права и обавезе надлежних органа у области високог образовања; права и обавезе студената; права, обавезе, звања и избор академског особља; начин обезбјеђења квалитета у области високог образовања, као и друга питања од значаја за обављање дјелатности високог образовања у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт).

Члан 2
(Значење израза)

Поједини изрази употријебљени у овом закону имају следеће значење:

- a) „академско особље“ чине лица која учествују у наставном процесу или су ангажована у научнонаставном, умјетничком или умјетничко-наставном раду на акредитованој и лиценцираној високошколској установи и која су изабрана у академска звања;
- b) „акредитација“ је поступак провјере испуњености критеријума и минималних стандарда за обављање дјелатности високог образовања и извођења студијских програма, утврђених актима Агенције за развој високог образовања и обезбјеђење квалитета (у даљем тексту: Агенција) с циљем обезбјеђења квалитета у области високог образовања;
- c) „академија“ је организациона јединица универзитета која обавља наставну, умјетничку и истраживачку дјелатност у области једне или више сродних, односно међусобно повезаних умјетничких дисциплина и која обезбјеђује њихов развој;
- d) „циклуси студија“ представљају нивое, односно градиране цјелине болошког високообразовног процеса идентификоване као први циклус – додипломски (baccalaureate), други циклус – магистарске студије и трећи циклус – докторске студије;
- e) „диплома“ коју издаје високошколска акредитована и лиценцирана установа представља јавну исправу којом се доказује да је стечена квалификација резултат успјешно завршеног циклуса студија заснованог на основном моделу утврђеном за јединствени европски простор високог образовања;
- f) „додатак дипломи“ (Diploma Supplement) је јавна исправа која се издаје и прилаже уз диплому акредитоване и лиценциране високошколске установе ради детаљнијег увида у ниво, природу, садржај, систем и правила студирања и постигнуте резултате током студија лица којем је диплома издата;
- g) „ECTS (EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM)“ је европски систем преноса студијских бодова – кредита, који се користе за дефинисање обима и захтјевности сваког предмета, а одређују се на бази оптималног радног оптерећења студента неопходног за савладавање сваког предмета појединачно;
- h) „европски простор високог образовања“ је прокламовани циљ потписница Декларације европских министара високог образовања из Болоње који води стварању јединственог европског простора високог образовања, који омогућава повећану мобилност студената и академског особља, јача међународну конкурентност европског високог образовања, те води успостављању заједничког оквира и система узајамно разумљивих и упоредивих диплома;
- i) „евалуација (оцјена) квалитета акредитоване и лиценциране високошколске установе“ представља поступак формалног оцјењивања и утврђивања достигнутог степена квалитета процеса и процедура који се одвијају на акредитованој и лиценцираној високошколској установи;
- j) „факултет“ је организациона јединица универзитета која обавља наставну и научнонаставну дјелатност у области једне или више сродних, односно међусобно повезаних научних дисциплина и обезбјеђује њихов развој;
- k) „институт“ је организациона јединица универзитета која обавља научноистраживачку дјелатност у складу са Законом и статутом универзитета;
- l) „катедра,“ је основна наставна, односно научнонаставна или умјетничко-наставна јединица одсјека која покрива једну грану или сегмент унутар научног поља које се изучава на одсјеку;
- m) „лиценцирање“ је поступак провјере испуњености услова за обављање дјелатности високог образовања утврђених стандардима и нормативима и другим подзаконским актима;
- n) „наставни план и наставни програм (curriculum)“ је докуменат којим се успоставља профил компетентности академског особља, садржај и структура програма и поступак провјере знања;
- o) „одсјек“ је подорганизациона јединица факултета, академије, високе школе која се оснива ради обављања дјелатности високог образовања и науке или

- умјетности у једном или више сродних научних или умјетничких поља или подручја која може имати више катедри;
- p) „објављена књига“ је тематски цјеловит и компактан рецензиран научни, стручни или умјетнички садржај који тематизује одређену област, који никада прије није био публикован, и за који је минимално један од рецензената књиге међународно референтан наставник или истраживач;
  - q) „студент“ је лице уписано на акредитовану и лиценцирану високошколску установу, које студије похађа редовно, учењем на даљину или комбиновањем ова два модела студирања на начин утврђен статутом високошколске установе;
  - r) „студије“ су процес у којем студент похађа утврђени наставни, научнонаставни или умјетничко-наставни програм који организује и спроводи акредитована и лиценцирана високошколска установа или одјељења високошколске установе са сједиштем ван Дистрикта, а након чијег успјешног завршетка студент стиче право на академску титулу, односно одређено звање;
  - s) „студијски програм“ је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбјеђују неопходна знања и вјештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија;
  - t) „универзитет“ је акредитована и лиценцирана високошколска установа која се бави наставним, научнонаставним, умјетничким, умјетничко-наставним и научноистраживачким радом, те другим видовима стручно-консултантских и експертних услуга у складу са Законом, а која нуди академске степене сва три циклуса студија и реализује најмање пет различитих наставних програма из најмање три научне области – природне науке, техничке науке, биомедицина и здравство, биотехничке науке, друштвене науке и хуманистичке науке;
  - u) „висока школа“ је високошколска установа која је акредитована за давање диплома и степена првог циклуса, с циљевима који укључују припрему и обуку појединаца за стручни, економски и културни развој Босне и Херцеговине и промоцију демократског грађанског друштва, те постизања високих стандарда наставе и учења, као и високошколска установа која реализује најмање један студијски програм из једне научне области и испуњава друге услове у складу са Законом;
  - v) „високошколска установа“ је установа која се бави дјелатношћу високог образовања у складу са Законом;
  - w) „високо образовање“ представља образовање које се реализује на високошколској установи након завршетка четворогодишњег средњошколског образовања, а које води до наставним програмом предвиђене академске титуле, односно стручног или научног звања, у складу са Законом и другим прописима;
  -) „научна публикација“ је научни часопис или зборник научних радова који је индексиран у референтним научним базама података (Web of Science Core Collection, Current Contents Connect i SCOPUS), у којем се, уз примјену научне методологије, обрађује тема одређеног научног подручја.

Члан 3 **(Дјелатност високог образовања)**

Високо образовање је дјелатност од посебног друштвеног интереса за Дистрикт и Босну и Херцеговину (у даљем тексту: БиХ) и дио је европског простора високог образовања.

Члан 4 **(Циљеви високог образовања)**

Основни циљеви високог образовања су:

- a) установљавати, развијати, штитити и преносити знање и способности, посредством наставе и научноистраживачког рада и тиме доприносити развоју способности појединаца и друштва;
- b) пружати могућности грађанима да, под једнаким условима, стекну високо образовање и уживају корист високог образовања током цијелог живота;
- c) развијати науку и унапређивати умјетничко стваралаштво; и
- d) успостављати и развијати сарадњу укључивањем у јединствен простор високог образовања.

Члан 5 **(Принципи високог образовања)**

Дјелатност високог образовања заснива се на принципима:

- a) академске слободе, академске самоуправе и аутономије високошколске установе;
- b) јединства наставе и научноистраживачког, односно умјетничког рада;
- c) отворености високошколске установе према јавности, грађанима и локалној заједници;
- d) уважавања европских хуманистичких и демократских вриједности;
- e) усклађивања са европским системом високог образовања и унапређивања мобилности академског особља и студената;
- f) поштовања људских права и грађанских слобода, укључујући забрану свих видова дискриминације;
- g) учешћа студената у управљању и одлучивању, посебно у вези с питањима која су од значаја за квалитет наставе;
- h) равноправности високообразовних установа без обзира на облик својине, односно на то ко је оснивач;
- i) обезбјеђивања квалитета и ефикасности студирања;
- j) концепта цјеложивотног образовања;
- k) афирмације конкуренције високошколских установа ради повећања квалитета и ефикасности високог образовања.

Члан 6 **(Развој високог образовања)**

- (1) Развој дјелатности високог образовања на подручју Дистрикта утврђује се програмом развоја високог образовања и науке, који доноси Скупштина Дистрикта (у даљем тексту: Скупштина) на предлог Владе Дистрикта (у даљем тексту: Влада).
- (2) Програмом развоја високог образовања и науке утврђују се стратешки интереси и потребе Дистрикта у области високог образовања, мјере за обезбјеђење развоја и унапређивања квалитета високог образовања, финансирање као и друга питања од значаја за развој високошколске дјелатности на подручју Дистрикта.

Члан 7 **(Академска аутономија и академске слободе)**

- (1) Високошколска установа обавља дјелатност на начелима академске аутономије и академских слобода, а у складу са Уставом БиХ, Статутом Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и Законом.
- (2) Академска аутономија високошколске установе огледа се нарочито у:
  - a) слободи наставног, научноистраживачког и умјетничког рада и стваралаштва;
  - b) уређивању своје структуре и активности сопственим правилима у складу са овим законом, другим важећим законима и својим статутом;
  - c) самосталном уређењу рада високошколске установе;

- d) самосталном уређивању, развијању и примјењивању наставних планова и програма и истраживачких пројеката;
  - e) избору академског и другог особља чији је ангажман повезан с високим образовањем;
  - f) избору својих управних и руководних органа и одређивању њиховог мандата;
  - g) одлучивању о критеријумима за утврђивање редослиједа пријема кандидата за упис у прву годину за сва три циклуса студија на високошколској установи;
  - h) самосталном избору предмета који ће се предавати, у складу с наставним планом, наставним програмима и стандардима;
  - i) успостављању и остварењу наставне и истраживачке сарадње и дјелатности са другим високошколским установама и институцијама у земљи и свијету, у оквиру регистроване дјелатности;
  - j) додјељивању научнонаставних и сарадничких звања;
  - k) запошљавању особља.
- (3) Академска слобода на високошколској установи је слобода академског особља и студената да обављају своју академску активност у складу са Уставом Босне и Херцеговине, Статутом Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и Законом, без опасности од санкција, не угрожавајући људска права и слободе других субјеката академске, односно друштвене заједнице у цјелини.
- (4) Академске слободе су:
- a) слобода високошколских установа у наставном и научноистраживачком раду и умјетничком стваралаштву у оквиру својих лиценци, без мијешања јавних органа власти, укључујући слободу објављивања и јавног представљања научних резултата и умјетничких достигнућа;
  - b) слобода међусобне сарадње и удруживања, у складу с важећим прописима.
- (5) Академска аутономија и академска слобода укључују и одговорност академског особља и високошколске установе према Дистрикту и широј друштвеној заједници.

Члан 8 **(Неповредивост простора)**

- (1) Објекти високошколских установа су неповредиви.
- (2) Без одобрења ректора универзитета, директора високе школе, руководиоца организационе јединице, лица која су они овластили или других овлашћених лица, припадници полиције и других органа за гоњење и спречавање кривичних дјела немају право уласка у објекте високошколске установе.
- (3) Изузетно, да би се спријечило кривично дјело, зауставило извршење кривичног дјела или спријечило наступање штетних посљедица од природних непогода или других несрећа, органи из става 2 овог члана и друге надлежне институције могу предузети неопходне мјере унутар објекта високошколске установе, с тим да се о предузетим радњама одмах обавијести руководство високошколске установе.

Члан 9 **(Језик студија)**

- (1) Настава на високошколској установи изводи се на српском, хрватском и босанском језику, на ћириличном и латиничном писму.
- (2) Високошколска установа може организовати и изводити студије, односно поједине дијелове студија, као израду и одбрану дипломског и магистарског рада и докторске дисертације на страном језику у складу са својим општим актом.

Члан 10
(Право на високо образовање)

- (1) Право на високо образовање имају сва лица која су завршила четворогодишњу средњу школу у Босни и Херцеговини, као и лица која су завршила средњу школу у иностранству.
- (2) Високошколска установа обезбјеђује приступ студијама страним држављанима и лицима без држављанства у складу с начелима у европском простору високог образовања, обезбјеђујући студије под истим условима као и држављанима БиХ, афирмишући мобилност академског особља и студената.
- (3) Лица која су завршила средњу школу у иностранству, доказ о завршеној школи, свједочанство или диплому, подносе високошколској установи, а која је претходно нострификована у складу са Законом.
- (4) Свједочанство или диплома која показује ниво образовања који се суштински не разликује од образовања у БиХ, даје носиоцу право да се пријави на високошколску установу или полаже пријемни испит на високошколској установи.

Члан 11
(Равноправност)

- (1) Дјелатност високог образовања усмјерена је ка пуном развоју људске личности, поштовању људских права, грађанских и других демократских, академских, законских и уставних начела и слобода.
- (2) Приступ високом образовању неће бити ограничен директно или индиректно, на основу пола, расе, сексуалне оријентације, физичког или другог недостатка, брачног стања, боје коже, језика, вјероисповијести, политичког или другог мишљења, националног, етничког или социјалног поријекла, везе с неком националном заједницом, имовине, рођења, животне доби или неког другог статуса.
- (3) У смислу става 2 овог члана високошколска установа је обавезна да у поступку избора и именовања академског особља обезбиједи да структура запослених одражава састав становништва.
- (4) На високошколској установи забрањено је политичко организовање и дјеловање.

ДИО ДРУГИ – НАДЛЕЖНОСТ ОРГАНА ДИСТРИКТА У ОБЛАСТИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 12
(Надлежност Скупштине)

У области високог образовања Скупштина је надлежна да:

- a) на предлог Владе доноси програм развоја високог образовања и науке;
- b) доноси акт о оснивању, статусним промјенама, трансформацији, реорганизацији и укидању високошколске установе коју оснива Дистрикт;
- c) на предлог Владе усваја елаборат о оправданости оснивања високошколске установе;
- d) доноси акт о проглашењу приватне високошколске установе од посебног интереса за Дистрикт и даје сагласност на уговор између Дистрикта и високошколске установе од посебног интереса за Дистрикт;
- e) на предлог Владе доноси одлуку о давању сагласности за оснивање високошколске установе са сједиштем у Дистрикту;
- f) на предлог Владе доноси одлуку о оправданости организовања студија високошколске установе са сједиштем ван Дистрикта на подручју Дистрикта;

- g) обезбиди дио средстава за реализовање наставне, научнонаставне, умјетничке, умјетничко-наставне и научноистраживачке дјелатности високошколских установа у Дистрикту;
- h) на предлог Владе, одлучује о другим питањима у области високог образовања.

Члан 13 **(Надлежност Владе)**

У области високог образовања Влада је надлежна да:

- a) предлаже Скупштини доношење програма развоја високог образовања и науке;
- b) предлаже акт о оснивању високошколске установе коју оснива Дистрикт, статусним промјенама, трансформацији, реорганизацији и укидању високошколске установе коју оснива Дистрикт;
- c) разматра елаборат о оправданости оснивања високошколских установа и доставља Скупштини на усвајање;
- d) предлаже акт о проглашењу приватне високошколске установе од посебног интереса за Дистрикт и потписује уговор између Дистрикта и високошколске установе од посебног интереса за Дистрикт;
- e) на предлог Одјелења за образовање (у даљем тексту: Одјелење) доноси стандарде и нормативе за обављање дјелатности високог образовања на подручју Дистрикта (у даљем тексту: стандарди и нормативи);
- f) именује и разрјешава чланове управног одбора високошколске установе коју оснива Дистрикт, који су представници оснивача;
- g) доноси критеријуме за финансирање дјелатности високог образовања, на предлог Одјелења, у складу са овим законом;
- h) доноси подзаконске и акте за спровођење, за које је овлашћена Законом, а који се односе на област високог образовања;
- i) доноси одлуку о броју и структури студената који се уписују у прву студијску годину првог и другог циклуса студија на високошколској установи којој је оснивач или суоснивач Дистрикт;
- j) одлучује о оснивању стручног и савјетодавног тијела које обавља послове из домена успоставе и обезбјеђења квалитета система високог образовања у Дистрикту;
- k) врши друге послове прописане Законом.

Члан 14 **(Надлежност Одјелења)**

У области високог образовања Одјелење је надлежно да:

- a) припреми нацрт програма развоја високог образовања и науке;
- b) прати ток и развој дјелатности високог образовања и предлаже мјере за његово унапређевање;
- c) предлаже стандарде и нормативе;
- d) у сарадњи са Агенцијом за развој високог образовања и обезбјеђење квалитета спроводи поступак акредитације и лиценцирања високошколских установа са сједиштем у Дистрикту;
- e) доноси рјешење о акредитацији високошколске установе;
- f) издаје лиценцу високошколској установи за обављање дјелатности високог образовања;
- g) врши провјеру испуњавања услова за почетак рада и даљи рад високошколске установе;
- h) доноси рјешење о испуњености услова за оснивање и почетак рада високошколске установе;
- i) доноси рјешење којим се налаже отклањање недостатака у раду високошколске установе;
- j) доноси рјешење о забрани обављања дјелатности високошколске установе у случају неотклањања утврђених недостатака у раду у остављеном року;

- k) доноси рјешење којим се одобрава извођење студијског програма уколико је оцјена Комисије позитивна, односно рјешење којим се захтјев одбија уколико је оцјена негативна;
- l) спроводи препоруке Центра за информисање и признавање докумената из члана 45 алинеје 7 Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Оквирни закон);
- m) именује члана комисије из члана 49 алинеје 2 Оквирног закона;
- n) предлаже Агенцији стручњаке са утврђене листе стручњака у складу с чланом 49 алинеје 4 Оквирног закона;
- o) прати резултате поступка стицања спољне оцјене квалитета;
- p) спроводи препоруке Агенције;
- q) доноси пропис о садржају, поступку уписа и начину вођења регистра високошколских установа (у даљем тексту: регистар);
- r) води регистре;
- s) врши надзор над законитошћу рада високошколске установе у области високог образовања у складу са Законом;
- t) разматра иницијални предлог високошколских установа и предлаже Влади број и структуру студената који се уписују у прву студијску годину првог и другог циклуса студија на високошколској установи коју оснива Дистрикт;
- u) подстиче мобилност студената и академског особља у оквиру европског простора високог образовања и на ширем међународном нивоу;
- v) прописује садржај јавних исправа које издаје акредитована и лиценцирана високошколска установа у складу са Законом;
- w) предлаже критеријуме за финансирање дјелатности високог образовања;
- врши и друге послове прописане Законом.

14а

(Надлежности Пододјелења за високо образовање и науку)

- (1) Пододјелење за високо образовање и науку надлежно је за предлагање аката и обављање стручних и оперативних послова прописаних чланом 14 овог закона.
- (2) Састав и организација Пододјелења за високо образовање и науку као организационе јединице у оквиру Одјелења одређују се организационим планом.

ДИО ТРЕЋИ – ВРСТЕ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Члан 15

(Врсте високошколских установа)

- (1) Високошколска установа може се основати као универзитет или као висока школа.
- (2) Високошколска установа може се основати као установа коју оснива Дистрикт или као приватна установа.
- (3) Високошколска установа има својство правног лица.

Члан 16

(Дјелатност универзитета)

- (1) Универзитет реализује сва три циклуса студија и реализује најмање пет различитих студијских програма из најмање три научне области – природне науке, техничке науке, биомедицина и здравство, биотехничке науке, друштвене науке и хуманистичке науке.
- (2) Изузетно од става 1 овог члана, универзитет у пољу умјетности може се основати ако има сва три нивоа студија из најмање три области умјетности.

(3) Универзитет се може бавити пружањем и стручно-консултантских, експертних и других услуга у складу са законом.

Члан 17 (Организација универзитета)

- (1) Универзитет своју дјелатност остварује преко својих органа и организационих јединица дефинисаних Законом и статутом универзитета.
- (2) Универзитет има својство правног лица.
- (3) Организационе јединице универзитета немају својство правног лица.
- (4) Статутом универзитета уређују се питања преноса овлашћења са универзитета на организационе јединице у свим сегментима рада и одлучивања, укључујући и заступање у правном промету.
- (5) У оквиру универзитета могу се вршити статусне промјене у складу са Законом.

Члан 18 (Дјелатност високе школе)

- (1) Висока школа реализује први циклус студија.
- (2) Висока школа реализује најмање један студијски програм из једне научне или умјетничке области.
- (3) Висока школа има својство правног лица.
- (4) У оквиру високе школе могу се вршити статусне промјене у складу са Законом.

Члан 19 (Права и обавезе високошколске установе)

Високошколска установа, у складу са Законом, статутом, другим прописима и општим актима, има право и обавезу да:

- a) реализује и унапређује наставни, научнонаставни, умјетнички, умјетничко-наставни и научноистраживачки рад у складу са стратешким интересима БиХ и Дистрикта, и у складу с вриједностима и мјерилима квалитета европског система високог образовања;
- b) утврђује план развоја;
- c) утврђује опште, стручне и изборне предмете;
- d) реализује студијске програме за које је лиценцирана и акредитована;
- e) бира и опозива чланове својих тијела;
- f) промовише домаћу и међународну сарадњу с високошколским установама у организацији наставног, научнонаставног, умјетничког, умјетничко-наставног, научноистраживачког и стручног рада, те подстиче међународну мобилност студената и академског особља;
- g) континуирано развија систем контроле и обезбјеђења квалитета како би се обезбиједио висок степен квалитета и постигли циљеви дјелатности високог образовања;
- h) ради реализовања наставног, научнонаставног, умјетничког, умјетничко-наставног и научноистраживачког рада, оснива институте, центре, заводе, катедре, лабораторије, галерије, сцене и друге организационе облике, уз претходно прибављену сагласност оснивача;
- i) планира, утврђује, доноси, развија и примјењује наставне планове, наставне програме и истраживачке пројекте;
- j) предлаже критеријуме за утврђивање редослиједа пријема кандидата за упис на високошколску установу и врши пријем и упис студената и одређује методе провјере знања;
- k) врши избор академског особља и других радника;
- l) организује и изводи одговарајуће форме научног, стручног и умјетничког усавршавања академског особља;

- m) организује и реализује издавачку дјелатност, посебно издавање уџбеника и друге научне и стручне литературе;
- n) води бригу о материјалним питањима академског особља и других радника на високошколској установи;
- o) обезбјеђује остваривање свих студентских права утврђених овим законом и статутом;
- p) ефикасно, економично, транспарентно и одговорно управља имовином и финансијским средствима која су јој на располагању;
- q) испољава отвореност према јавности, грађанима и локалној заједници, промовише поштовање и афирмацију људских права, те развија осјећање друштвене одговорности студената, академског особља и других радника;
- г) врши и друге послове у складу са Законом, статутом и другим актима.

Члан 20

(Назив високошколске установе)

- (1) Назив високошколске установе одређује оснивач, у складу са Законом.
- (2) Високошколска установа има печат, знак и суви жиг чији се изглед, садржај и начин коришћења утврђују статутом.
- (3) На одредбе статута које се односе на питања из ставова 1 и 2 овог члана Влада даје посебну сагласност.

Члан 21

(Оснивање и обављање дјелатности)

- (1) Високошколску установу може основати домаће или страно правно или физичко лице.
- (2) Високошколску установу могу основати два или више оснивача, у ком случају се међусобни односи утврђују уговором.
- (3) Високошколску установу може основати Дистрикт на предлог Владе, самостално или заједно са другим физичким или правним лицима.
- (4) На предлог Владе, Скупштина може прогласити приватну високошколску установу од посебног интереса за Дистрикт, у ком случају се међусобна права и обавезе између Дистрикта и високошколске установе од посебног интереса за Дистрикт утврђују уговором који потврђује Скупштина.
- (5) Високошколске установе оснивају се и обављају дјелатност у складу са Законом, програмом развоја високог образовања и науке и стандардима и нормативима.
- (6) Високошколска установа може организовати смјештај и исхрану студената у складу са Законом и оснивачким актом.

Члан 22

(Јавност рада)

- (1) Рад високошколске установе је јаван.
- (2) Високошколске установе уживају слободу у наставном и научноистраживачком раду унутар својих лиценци, без мијешања јавних органа власти.

Члан 23

(Имовина високошколске установе)

- (1) Високошколска установа стиче имовину, управља њоме и користи је у складу са Законом.
- (2) Имовина високошколске установе обезбијеђена од оснивача за оснивање и рад високошколске установе имовина је оснивача, ако актом о оснивању установе није другачије одређено.
- (3) Имовина високошколске установе стечена поклоном и завјештањем је својина високошколске установе која је ту имовину стекла.

- (4) Средства за рад високошколске установе могу се користити само за обављање дјелатности високошколске установе.
- (5) Непокретна имовина високошколске установе коју оснива Дистрикт не може се отуђивати, преносити, установљавати терете или на други начин с њом располагати, без претходно прибављене сагласности Скупштине.
- (6) Високошколска установа самостално управља фондацијама, односно фондовима и задужбинама који су јој повјерени, у складу са Законом.
- (7) Имовина високошколске установе не може бити искоришћена ради промјене статуса високошколске установе или узурпације права оснивача од стране других субјеката или саме високошколске установе.

ДИО ЧЕТВРТИ – ПОСТУПАК ОСНИВАЊА, СТАТУСНЕ ПРОМЈЕНЕ, ТРАНСФОРМАЦИЈА, РЕОРГАНИЗАЦИЈА И УКИДАЊЕ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Члан 24

(Подношење захтјева за оснивање)

- (1) Оснивач високошколске установе Одјељењу подноси захтјев за оснивање високошколске установе.
- (2) Уз захтјев из става 1 овог члана оснивач је обавезан да достави предлог елабората о оправданости оснивања високошколске установе (у даљем тексту: елаборат).
- (3) Одјељење обавјештава оснивача високошколске установе о уредности и усклађености са Законом достављеног захтјева и одређује рок за отклањање утврђених недостатака.

Члан 25

(Елаборат о оснивању високошколске установе)

- (1) Оснивач високошколске установе, односно Влада за установу коју оснива Дистрикт, усваја елаборат.
- (2) Елаборат обавезно садржи: податке о оснивачу, сједиште и назив, циљеве, трајање студија, предвиђене организационе јединице које би биле у саставу високошколске установе, наставни план и програм, правила студирања, академске титуле, научна и стручна звања која се стичу по завршетку студија, опште и посебне услове утврђене стандардима и нормативима, финансијска средства потребна за испуњење тих услова, годишњу цијену коштања студија и начин обезбјеђења финансијских средстава за рад високошколске установе.

Члан 26

(Доношење одлуке о оправданости оснивања високошколске установе)

- (1) Након достављања уредног захтјева из члана 24 овог закона, Одјељење доноси посебан акт којим формира комисију стручњака ради разматрања захтјева и давања стручног мишљења о оправданости оснивања високошколске установе.
- (2) Комисију стручњака из става 1 овог члана, која броји најмање пет чланова, формира Одјељење из реда истакнутих научних радника и стручњака за одговарајуће научнонаставне, односно умјетничко-наставне области, представника оснивача високошколске установе у оснивању и представника Одјељења.
- (3) На основу стручног мишљења комисије стручњака, Влада утврђује предлог одлуке и доставља га Скупштини на разматрање и усвајање.
- (4) Одлука Скупштине о оправданости оснивања високошколске установе је коначна, а Одјељење је дужно да је достави оснивачу.

(5) Против одлука Скупштине из става 4 овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом, у року од тридесет (30) дана од дана пријема одлуке.

Члан 27 **(Именовање и рад комисије матичара)**

- (1) Оснивач високошколске установе, односно Влада за установу коју оснива Дистрикт, након добијања позитивне одлуке из члана 26 става 4 именује комисију матичара и утврђује рок за подношење извјештаја.
- (2) Комисија матичара обавља сљедеће послове:
  - a) доноси наставни план и наставне програме;
  - b) доноси општи акт о правилима студирања;
  - c) објављује конкурс и врши избор академског особља за све уже наставне, научне, односно умјетничке области или наставне предмете и за предвиђене студијске године у складу са стандардима и нормативима и јединственим критеријумима за избор у академска звања;
  - d) утврђује предлог статута;
  - e) објављује конкурс и врши избор чланова управног одбора;
  - f) предлаже број студената за упис у прву студијску годину;
  - g) прати процес испуњавања осталих услова неопходних за почетак рада и даљи рад високошколске установе која се оснива;
  - h) доставља оснивачу извјештај о испуњености услова потребних за почетак рада и даљи рад високошколске установе која се оснива, са образложеним календаром активности за доношење оснивачког акта, роком за провјеру услова за почетак рада и даљи рад и са датумом почетка рада високошколске установе која се оснива.
- (3) Састав и рад комисије матичара уређују се подзаконским актом који доноси шеф Одјељења.

Члан 28 **(Акт о оснивању високошколске установе)**

- (1) Када оснивач позитивно оцијени извјештај комисије матичара, доноси акт о оснивању високошколске установе.
- (2) Актом о оснивању високошколске установе утврђује се:
  - a) назив оснивача;
  - b) назив и сједиште високошколске установе;
  - c) дјелатност високошколске установе;
  - d) износ и средства за оснивање и почетак рада и начин њиховог обезбјеђивања;
  - e) извори и начин обезбјеђивања средстава за рад високошколске установе;
  - f) међусобна права и обавезе између оснивача и високошколске установе;
  - g) начин располагања вишком прихода над расходима и начин на који се покрива вишак расхода над приходима;
  - h) права, обавезе и одговорност високошколске установе у правном промету;
  - i) лице које до именовања органа руковођења представља и заступа високошколску установу и његова овлашћења и одговорности;
  - j) рок за доношење статута високошколске установе, именовање органа управљања и руковођења високошколске установе;
  - k) друга питања од значаја за рад високошколске установе.

Члан 29 **(Рјешење о испуњавању услова за оснивање и почетак рада)**

- (1) Шеф Одјељења именује комисију која испитује услове за оснивање и почетак рада и обављања дјелатности високог образовања.

- (2) Чланови комисије из става 1 овог члана именују се са листе стручњака утврђене у складу с чланом 49 Оквирног закона.
- (3) На основу позитивне оцјене комисије из става 1 овог члана, Одјељење доноси рјешење о испуњавању услова за оснивање и почетак рада и обављање дјелатности високог образовања.
- (4) Рјешење из става 3 овог члана је управни акт против кога није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.
- (5) Високошколска установа се сматра основаном уписом у регистар правних лица код надлежног суда (у даљем тексту: судски регистар), чиме стиче статус правног лица.
- (6) Након доношења рјешења из става 3 овог члана и акта о оснивању, на захтјев високошколске установе, Одјељење издаје лиценцу у складу с чланом 36 овог закона.
- (7) Након добијања лиценце из става 6 овог члана Одјељење врши упис високошколске установе у регистар високошколских установа.
- (8) Поступак рада комисије из става 1 овог члана прописује се правилником који доноси шеф Одјељења.

Члан 30

(Високошколска установа са сједиштем ван Дистрикта)

- (1) Високошколска установа са сједиштем изван Дистрикта може организовати студије на подручју Дистрикта, уз претходну сагласност оснивача и одлуку Скупштине, којом се утврђује да ли постоји оправданост за организацијом таквог студија.
- (2) Одлука Скупштине из става 1 овог члана спроводи се по поступку дефинисаним члановима 24, 25 и 26 овог закона.
- (3) Лиценцирање високошколске установе из става 1 спроводи се у складу с чланом 29 овог закона.
- (4) Влада даје претходну сагласност на одлуку о упису студената у прву годину додипломског студија високошколској установи из става 1 овог члана.
- (5) Надлежна инспекција забрањује рад по службеној дужности високошколској установи која обавља дјелатност високог образовања на подручју Дистрикта супротно одредбама овог члана.

Члан 31

(Организовање заједничких, интердисциплинарних, мултидисциплинарних и специјалистичких студија)

- (1) Универзитет може организовати студије за сва три циклуса студија у сарадњи са домаћом или страном високошколском установом.
- (2) Висока школа може организовати студије првог циклуса студија у сарадњи са домаћом или страном високошколском установом.
- (3) У организовању студија из ставова 1 и 2 овог члана, високошколска установа може реализовати програм за стицање двојних или заједничких диплома.

Члан 32

(Статусне промјене и престанак рада високошколске установе)

- (1) Статусне промјене и престанак рада високошколске установе врше се у складу са Законом.
- (2) Високошколска установа може, у складу са Законом, проширити дјелатност, промијенити назив и сједиште, као и вршити статусне промјене.
- (3) Оснивање новог факултета, академије, института, студија, студијског програма и одсека као организационе јединице на високошколској установи која је уписана у регистре, обавља се на начин и по поступку прописаном за оснивање високошколских установа.

- (4) Статусне промјене се обављају на начин и по поступку предвиђеном за оснивање високошколске установе, а на основу захтјева и елабората на који је сагласност дао оснивач високошколске установе.
- (5) Елаборат из става 4 овог члана, који садржи елементе прописане у члану 25 овог закона, високошколска установа подноси оснивачу.
- (6) Високошколска установа престаје са радом:
- a) ако престану да постоје услови за обављање дјелатности високошколске установе;
  - b) ако је високошколској установи изречена мјера забране обављања дјелатности због тога што не испуњава услове прописане Законом, а у року није отклонила те недостатке;
  - c) ако се правоснажном одлуком суда утврди ништавност уписа у судски регистар;
  - d) ако се престане бавити дјелатношћу високог образовања као основном дјелатношћу;
  - e) ако наступе статусне промјене;
  - f) ако више не постоји потреба за обављањем дјелатности високошколске установе;
  - g) у другим случајевима одређеним Законом или актом о оснивању високошколске установе.
- (7) Одлуку о престанку рада високошколске установе доноси оснивач о чему је обавезан да обавијести Одјељење, у року од петнаест (15) дана од дана доношења одлуке.
- (8) Високошколска установа која престаје са радом обавезна је да обезбиједи финансијска средства за завршетак студија код друге одговарајуће акредитоване и лиценциране високошколске установе за све своје студенте уписане прије доношења одлуке о престанку рада.
- (9) У случају престанка рада високошколске установе одговорност оснивача је да обезбиједи трајно чување јавних исправа, архива и друге документације у складу са Законом.

Члан 33

(Провјера испуњавања услова рада високошколске установе уписане у регистар)

- (1) Одјељење у складу са Законом, а најмање једанпут у пет година врши провјеру испуњавања услова за рад високошколске установе уписане у регистар.
- (2) Ако се утврди да високошколска установа, односно организациона јединица високошколске установе не испуњава услове прописане Законом и подзаконским актима, одлукама и препорукама Агенције, Одјељење одређује примјерен рок за отклањање утврђених недостатака.
- (3) Високошколска установа не може вршити пријем и упис студената нити обављати друге активности које су условљене отклањањем утврђених недостатака док:
- a) траје рок за отклањање утврђених недостатака из става 2 овог члана;
  - b) не добије рјешење којим се потврђује да су утврђени недостаци отклоњени.
- (4) Уколико високошколска установа у року из става 2 овог члана не уклони утврђене недостатке, Одјељење доноси рјешење о забрани обављања дјелатности високог образовања.
- (5) Рјешење из става 4 овог члана је управни акт против којег није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.
- (6) Правоснажно рјешење о забрани обављања дјелатности Одјељење доставља оснивачу, надлежном суду који води судски регистар и Агенцији ради брисања високошколске установе из регистра.

ДИО ПЕТИ – АКРЕДИТАЦИЈА, ЛИЦЕНЦИРАЊЕ И ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Члан 34

(Акредитација)

- (1) Високошколске установе се акредитирају по основу институционалне и програмске акредитације.

- (2) Институционална акредитација високошколских установа формална је потврда о испуњености критеријума и минималних стандарда за акредитацију високошколских установа које утврђује Агенција.
- (3) Програмска акредитација је формална потврда испуњености критеријума и минималних стандарда за акредитацију студијских програма које утврђује Агенција.
- (4) Рјешење о институционалној и програмској акредитацији доноси шеф Одјељења, након спроведене независне спољне оцјене квалитета и препоруке Агенције.

Члан 34а **(Фазе акредитације)**

- (1) Акредитација се спроводи у три фазе:
  - а) самовредновањем од стране високошколске установе;
  - б) спољном провјером, коју спроводи комисија стручњака;
  - с) доношењем одлуке о акредитацији.
- (2) Поступак акредитације спроводи се за високошколске установе и студијске програме.

Члан 34б **(Комисија стручњака и Правилник)**

- (1) Лиценцирана високошколска установа подноси захтјев за акредитацију Одјељењу након спроведеног поступка самовредновања и обезбјеђења квалитета у складу с чланом 39 овог закона. Након пријема захтјева и провјере његове уредности, Одјељење предлаже Агенцији стручњаке за акредитацију с утврђене листе стручњака.
- (2) Независна Комисија стручњака, коју именује Агенција, провјерава испуњеност критеријума о институционалној и програмској акредитацији високошколске установе из члана 34 овог закона, у складу с правилником који доноси шеф Одјељења.

Члан 35 **(Захтјев за издавање, поступак, спровођење и додјела акредитације)**

- (1) Захтјев за додјелу акредитације подноси се Одјељењу.
- (2) По захтјеву из става 1 овог члана, а на основу мишљења комисије домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препоруке о акредитацији високошколских установа и студијских програма, и препоруке Агенције, шеф Одјељења доноси рјешење којим се:
  - а) акредитује високошколска установа или студијски програм, на период од пет година, само у случају када су сви критеријуми оцијењени као потпуно или знатно испуњени;
  - б) додјељује условна акредитација (односно писмо очекивања), на период од једне до најдуже двије године, у случају када је више од половине критеријума оцијењено као у потпуности или знатно испуњено, а сви остали као дјелимично испуњени;
  - с) одбија акредитација, ако је најмање један критеријум оцијењен као неиспуњен или када је више од половине критеријума оцијењено као дјелимично испуњено.
- (3) Рјешење из става 2 овог члана је управни акт против којег није допуштена жалба, али се може покренути управни спор, у року од тридесет (30) дана од дана достављања рјешења.
- (4) Високошколска установа којој је додијељена условна акредитација (односно, писмо очекивања) обавезна је, најкасније до истека рока из става 2 тачке б) овог члана Одјељењу да достави извјештај с потребним доказима да су утврђени недостаци отклоњени у складу са Законом.

- (5) Акредитација се издаје најдуже на пет година, након чега се спроводи поновна акредитација.
- (6) Поновни захтјев за акредитацију може се поднијети по истеку рока од годину дана од доношења рјешења којим је одбијена додјела акредитације.
- (7) Рјешење о акредитацији мора бити објављено на веб-страници Владе и уписано у регистар.
- (8) Захтјев за издавање акредитације, начин и поступак спровођења и додјеле акредитације ближе се уређују правилником из члана 34b овог закона.

Члан 36 (Лиценца)

- (1) Лиценца је дозвола за рад којом се високошколској установи одобрава обављање дјелатности високог образовања на подручју Дистрикта, која се доноси у форми рјешења.
- (2) Поступак лиценцирања спроводи Одјељење на захтјев високошколске установе.
- (3) У поступку лиценцирања утврђује се да ли су испуњени минимални просторни, кадровски и други материјално-технички услови за обављање наставног, научноистраживачког и умјетничког рада, утврђени Стандардима и нормативима за обављање дјелатности високог образовања на подручју Дистрикта.
- (4) Лиценцом се утврђује врста високошколске установе, студијски програми, максималан број студената који се могу уписати на студијске програме сва три циклуса и степена, односно дипломе које високошколске установе могу додјелјивати.
- (5) Рјешење је управни акт против којег није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор у року од тридесет (30) дана од дана достављања.
- (6) Високошколска установа може почети с радом, односно обављати своју дјелатност након добијања лиценце.
- (7) Правилник којим се утврђује поступак лиценцирања високошколских установа доноси шеф Одјељења.

Члан 37 (Одузимање лиценце)

- (1) Ако се у поступку надзора утврди да је високошколска установа престала испуњавати неки од услова за обављање дјелатности високог образовања, шеф Одјељења доноси рјешење којим одузима лиценцу.
- (2) Ако се утврђени недостаци могу отклонити без битних посљедица на квалитет студија у рјешењу из става 1 овог члана одређује се рок у којем је високошколска установа дужна да отклони утврђене недостатке.
- (3) Рок из става 2 овог члана не може бити дужи од шест мјесеци.
- (4) До доношења рјешења којим се утврђује да су недостаци отклоњени високошколска установа не може: а) да врши пријем и упис студената; б) да обавља друге активности које су условљене отклањањем недостатака.
- (5) Против рјешења из става 1 овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор у року од тридесет (30) дана од дана достављања рјешења.

Члан 38 (Одузимање акредитације)

- (1) Одјељење може донијети рјешење о одузимању институционалне акредитације високошколској установи у случају да високошколска установа:
  - а) више не задовољава услове и критеријуме на основу којих је додијелјена акредитација;
  - б) у остављеном року није испунила обавезе из члана 35 става 2 тачке б) и става 4 Закона.

- (2) Акредитација студијског програма додијељена високошколској установи може бити одузета за сва три циклуса студија, у случају:
- a) одузимања лиценце;
  - b) одузимања институционалне акредитације;
  - c) у свим другим случајевима прописаним Законом.
- (3) У случају одузимања акредитације високошколска установа може након дванаест (12) мјесеци поново поднијети захтјев за издавање акредитације.
- (4) Рјешење донесено у складу са ставовима 1 и 2 овог члана је управни акт против којег није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор у року од тридесет (30) дана од дана достављања рјешења.

Члан 39 **(Самовредновање и обезбјеђење квалитета)**

- (1) Сенат високошколске установе доноси акт о политици обезбјеђења квалитета и методе самовредновања за сва три студијска циклуса.
- (2) Високошколске установе су дужне да развију властите системе обезбјеђења квалитета како би обезбиједили квалитет и реализацију своје мисије.
- (3) Високошколска установа спроводи континуирано поступак самовредновања и оцјене квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада, по правилу на крају школске године, а највише у интервалима од три школске године.
- (4) Поступак из става 3 овог члана високошколска установа, односно њене организационе јединице проводе у складу са статутом, односно општим актом високошколске установе и методима самовредновања које утврђује сенат.
- (5) У поступку самовредновања разматра се и оцјена студената.
- (6) Извјештај о самовредновању и оцјени квалитета објављује се тако да буде доступан академском особљу и студентима у тој високошколској установи.
- (7) На захтјев Одјељења, односно Агенције, високошколска установа доставља информацију о поступку и резултатима самовредновања и оцјене квалитета као и друге податке од значаја за оцјену и обезбјеђење квалитета.

Члан 40 **(Интерне евалуације)**

Високошколска установа изводи периодичне интерне евалуације у складу с трајањем наставних циклуса утврђених овим законом и статутом.

Члан 41 **(Успостављање информационог система)**

Високошколска установа успоставља информациони систем којим се обезбјешује реализација мјера политике обезбјеђења квалитета и стални приступ информацијама о:

- a) прогресу и успјешности студената;
- b) упослености дипломираних студената;
- c) задовољству студената наставним програмима;
- d) ефикасности наставног особља;
- e) структури студентске популације;
- f) расположивим наставним ресурсима и њиховој цијени;
- g) индикаторима перформанси установе;
- h) другим елементима битним за обезбјеђење квалитета високог образовања.

ДИО ШЕСТИ – СТАТУТ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 42 (Статут високошколске установе)

- (1) Статут је основни акт високошколске установе којим се уређује организација, начин рада, управљање, руковођење и друга питања значајна за обављање дјелатности високошколске установе.
- (2) Статут доноси сенат уз претходно мишљење управног одбора високошколске установе.
- (3) Статут високошколске установе је усаглашен са овим законом.
- (4) Након усвајања статута, високошколска установа доставља статут са мишљењем управног одбора Одјељењу ради прибављања рјешења о усклађености статута са Законом.
- (5) Шеф Одјељења је обавезан да у року од шездесет (60) дана од пријема захтјева донесе рјешење о усклађености статута високошколске установе са Законом, а уколико се Одјељење не изјасни у прописаном року, сматра се да је статут усклађен са Законом.
- (6) Уколико утврди неусклађености статута са законом Одјељење одбија захтјев, а у образложењу рјешења даје упутства за отклањање недостатака.
- (7) Поступак из става 4 овог члана спроводи се и у случају измјена и допуна статута.

Члан 43 (Садржај статута)

Статут високошколске установе обавезно садржи одредбе којима се регулишу сљедећа питања:

- a) организација високошколске установе;
- b) заступање и представљање високошколске установе;
- c) правила за избор чланова управног одбора које именује сенат;
- d) организација наставног, научнонаставног, умјетничког, умјетничко-наставног и научноистраживачког рада, као и начин организовања и реализовања студијских програма;
- e) правила студирања и права студената;
- f) избор у академска звања;
- g) начин имплементације ECTS;
- h) критеријуми за додјелу академских титула;
- i) обавезе високошколске установе према оснивачу;
- j) академска, финансијска и друга овлашћења високошколске установе и организационих јединица у правном промету;
- k) организација и надлежност организационих јединица;
- l) начин реализације статусних промјена и образовања нових организационих јединица и студијских одсјека;
- m) начин остваривања прихода, управљање средствима и имовином;
- n) начин успоставе и рад студентског представничког органа;
- o) критеријуме за спровођење процеса интерне евалуације студијских или наставних програма и рада академског особља те примјене резултата спроведене евалуације;
- p) прибављање спољне оцјене квалитета студија на високошколској установи;
- q) врсте, дјелокруг и начин организације рада органа високошколске установе;
- r) облик и ниво учешћа студената у раду органа високошколске установе;
- s) начин изјашњавања и доношења одлука органима о појединим питањима;
- t) одговорност студената и академског особља према друштвеној заједници;
- u) друга питања од значаја за рад високошколске установе у складу са Законом и оснивачким актом.

ДИО СЕДМИ – ОРГАНИЗАЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 44 (Врсте организационих јединица)

- (1) Универзитет може имати организационе јединице као што су факултети, академије, високе школе, научноистраживачки институти и друге, које изводе наставни, научноистраживачки и умјетнички рад у једном или више образовних и научних подручја.
- (2) Ради комерцијализације резултата научноистраживачког и умјетничког рада, универзитет може основати своје организационе јединице, у чијем раду могу учествовати и студенти.
- (3) Организационе јединице из става 2 овог члана могу бити: центар за трансфер технологија, иновациони центар, пословно-технолошки парк, инжењерски бирои, радионице, умјетнички састави, галерије, ТВ станице, радио и друго.
- (4) Организација, овлашћење и надлежност организационих јединица универзитета као и његових подорганизационих јединица ближе се уређује оснивачким актом и статутом.

Члан 45 (Статусне промјене организационих јединица)

- (1) Оснивање, статусна промјена и престанак организационих јединица универзитета врши се на основу елабората.
- (2) Елаборат из става 1 овог члана о оснивању и статусној промјени организационе јединице садржи чињенице које садржи елаборат из члана 25 овог закона.
- (3) Елаборат из става 1 овог члана за универзитет који оснива Дистрикт, усваја Влада на предлог сената.
- (4) У случају позитивне оцјене елабората, одлуку о оснивању организационе јединице високошколске установе доноси управни одбор.

Члан 46 (Овлашћења у правном промету)

- (1) Организационе јединице универзитета могу имати одређена овлашћења у правном промету као и посебан обрачун резултата пословања, у складу са оснивачким актом и статутом високошколске установе.
- (2) Организационе јединице из става 1 овог члана могу иступати у правном промету под називом универзитета у чијем су саставу и под својим називом, у складу са статутом.
- (3) Статутом високошколске установе коју оснива Дистрикт утврђује се обим академских и финансијских овлашћења организационих јединица и преузимања одговорности унутар установе и то тако да се прецизно воде и одреде приходи и расходи свих организационих јединица, као и питања у вези са отварањем њиховог рачуна, начин наступања на тржишту, начин располагања средствима које организационе јединице остваре на тржишту, донацијама или на други начин ванбуџетског финансирања.

ДИО ОСМИ – ОРГАНИ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ И ОРГАНИЗАЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА

Члан 47 (Органи високошколске установе)

- (1) Органи универзитета су: управни одбор, сенат и ректор.

- (2) Органи високе школе као високошколске установе су: управни одбор, сенат и директор.
- (3) Високошколска установа може имати и друге стручне, савјетодавне и органе надзора чије се оснивање, надлежност, састав, трајање мандата, начин избора и разрјешења као и начин рада и одлучивања уређују статутом.

Члан 48 **(Управни одбор)**

Орган управљања високошколском установом је управни одбор.

Члан 49 **(Састав, број, мандат и изузеће)**

- (1) Управни одбор високошколске установе има између седам и једанаест чланова и чине га представници академског особља и оснивача.
- (2) Најмање једну трећину чланова управног одбора високошколске установе именује оснивач, а остале именује сенат у складу са оснивачким актом и статутом, у јавној и транспарентној процедури јавног конкурса.
- (3) Мандат чланова управног одбора је четири године.
- (4) Ректор, проректор, руководилац организационе јединице универзитета и чланови сената високошколске установе не могу бити чланови управног одбора те високошколске установе.
- (5) Избор и именовање чланова управног одбора које именује сенат ближе се уређује статутом високошколске установе.

Члан 50 **(Превремено разрјешење члана управног одбора)**

- (1) Сенат и оснивач за приватну високошколску установу, а сенат и Влада за високошколску установу коју оснива Дистрикт, могу разрјешити члана управног одбора којег су именовали и прије времена на које је именован:
  - a) ако се утврди да је одговоран за неуспјешан или незаконит рад високошколске установе;
  - b) ако се утврди да има личне или друге интересе који су у супротности са интересима високошколске установе (сукоб интереса);
  - c) ако својим радом повриједи углед дужности коју обавља;
  - d) на његов лични захтјев;
  - e) ако не испуњава дужност члана управног одбора у периоду утврђеном статутом;
  - f) у другим случајевима утврђеним Законом, другим прописом, оснивачким актом и статутом.
- (2) Превремено разрјешење чланова управног одбора ближе се уређује оснивачким актом и статутом установе.

Члан 51 **(Дјелокруг послова управног одбора)**

Управни одбор обавља послове утврђене Законом, актом о оснивању и статутом високошколске установе, а нарочито:

- a) даје мишљење о статуту високошколске установе те доноси општи акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста и друге опште акте у складу са Законом и статутом високошколске установе;
- b) доноси одлуку о оснивању других правних лица и организационих јединица у складу са Законом и статутом;
- c) утврђује планове финансирања и развоја;

- d) доноси годишњи програм рада високошколске установе на предлог сената високошколске установе;
- e) доноси финансијски план и усваја годишњи обрачун;
- f) усмјерава, контролише и оцјењује рад ректора, односно директора у домену финансијског пословања;
- g) рјешава питања односа са оснивачем;
- h) одлучује о коришћењу средстава за рад у складу са статутом;
- i) одговара оснивачу за резултате рада високошколске установе;
- j) одлучује о приговору запослених на одлуке органа високошколске установе који су у првом степену одлучивали о правима, обавезама и одговорностима запослених из радног односа;
- k) најмање једанпут годишње подноси оснивачу извјештај о пословању високошколске установе;
- l) обавља и друге послове у складу са Законом, оснивачким актом и статутом високошколске установе.

Члан 52

(Сенат)

- (1) Сенат је највише изборно академско тијело које се бира у складу са статутом, на начин којим се обезбјеђује заступљеност академског особља са свих научнонаставних јединица универзитета и различитих подручја науке и умјетности и студената.
- (2) Најмање 15% чланова сената су студенти представници из сваког циклуса које бира студентски представнички орган.
- (3) Сенат успоставља тијела по научним групацијама, а начин успостављања тих органа ближе се уређује статутом.

Члан 53

(Надлежност сената)

- (1) Сенат високошколске установе надлежан је да:
  - a) одлучује о свим академским питањима;
  - b) одлучује о питањима наставне, научне, умјетничке и стручне дјелатности високошколске установе;
  - c) доноси статут високошколске установе;
  - d) доноси етички кодекс, којим се утврђују етичка начела у високом образовању, објављивању научних резултата, односу према интелектуалној својини, односима између наставника и сарадника и других запослених и студената;
  - e) доноси опште акте у складу са Законом и статутом високошколске установе;
  - f) доноси наставне планове и наставне програме додипломског, постдипломског и докторског студија;
  - g) бира ректора и проректора универзитета, односно директора високе школе;
  - h) бира академско особље на предлог научнонаставног вијећа, односно вијећа организационе јединице;
  - i) именује комисије у поступку стицања доктората наука;
  - j) додјељује почасна звања "професор емеритус" и "почасни доктор наука";
  - k) подноси предлог управном одбору за организовања, статусну промјену и укидање факултета и других организационих јединица универзитета;
  - l) одобрава развојне и организационе планове;
  - m) именује сталне или привремене органе, радне групе, комитете, групе за праћење квалитета рада и слично;
  - n) прописује одредбе којима се регулише рад органа која именује сенат;
  - o) утврђује уписну политику;
  - p) обавља друге послове у складу са Законом, оснивачким актом и статутом високошколске установе.

(2) Сенат високошколске установе одлучује о академским питањима на предлог стручних органа организационих јединица као и других органа установе и представничког органа студената.

(3) Број чланова, састав, начин избора и разрјешења и начин рада сената утврђује се статутом високошколске установе.

Члан 54

(Ректор универзитета и директор високе школе као високошколске установе)

(1) Универзитетом руководи ректор, а високом школом директор високе школе, у складу са Законом и статутом високошколске установе.

(2) За ректора може бити изабран наставник у научнонаставном звању редовног професора који испуњава услове за то звање на универзитету на којем се пријављује и који се на том универзитету налази у радном односу на неодређено вријеме.

(3) За директора високе школе као високошколске установе може бити изабрано лице које испуњава услове за наставника те високе школе.

Члан 55

(Избор и разрјешење ректора и директора високе школе као високошколске установе)

(1) Поступак избора и разрјешења и разлози за смјену ректора универзитета, односно директора високе школе као високошколске установе утврђују се оснивачким актом и статутом.

(2) Ректора универзитета и директора високе школе као високошколске установе коју оснива Дистрикт, бира и разрјешава сенат тајним гласањем већином гласова укупног броја чланова.

(3) Мандат ректора и директора високе школе коју оснива Дистрикт траје четири године и може бити поново изабран.

(4) Поступак избора ректора универзитета и директора високе школе које оснива Дистрикт, врши се на основу јавног конкурса и обезбјеђује поштовање принципа законитости, квалитета, отворености и транспарентности.

Члан 56

(Дјелокруг послова ректора и директора високе школе)

Ректор универзитета, односно директор високе школе као високошколске установе обавља послове утврђене Законом и статутом, а нарочито:

- a) заступа и представља високошколску установу;
- b) организује и руководи радом високошколске установе и одговоран је за законитост рада високошколске установе;
- c) предлаже опште акте и доноси појединачне акте у складу са Законом и статутом високошколске установе;
- d) предлаже управном одбору и сенату мјере за унапређивање рада високошколске установе;
- e) предлаже управном одбору мјере за ефикасно и законито обављање дјелатности високошколске установе;
- f) предлаже управном одбору, сенату и оснивачу основе планова рада и развоја високошколске установе;
- g) предлаже управном одбору унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста;
- h) именује и разрјешава декана;
- i) извршава одлуке управног одбора и других органа високошколске установе;
- j) одлучује о коришћењу средстава до износа утврђеног статутом високошколске установе;
- k) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених из радног односа;
- l) подноси управном одбору извјештај о финансијском пословању високошколске установе;

- m) naredbodaвац је за извршење финансијског плана;
- n) учествује у раду Ректорске конференције БиХ;
- o) обавља и друге послове у складу са Законом, оснивачким актом и статутом високошколске установе.

Члан 57

(Одговорност ректора и директора високе школе)

- (1) Ректор универзитета, односно директор високе школе за свој рад у домену академских питања одговарају сенату, а у домену пословања управном одбору.
- (2) Ректор, односно директор једном годишње подносе сенату и управном одбору извјештај о свом раду.

Члан 58

(Превремено разрјешење ректора и директора високе школе као високошколске установе)

- (1) Ректор, односно директор може бити разрјешен дужности и прије истека времена на које је именован:
  - a) на лични захтјев;
  - b) ако се утврди да је одговоран за неуспјешан или незаконит рад високошколске установе;
  - c) ако се утврди да има личне или друге интересе који су у супротности са интересима високошколске установе и у другом случају постојања сукоба интереса;
  - d) у другим случајевима утврђеним Законом, оснивачким актом и статутом високошколске установе.
- (2) Предлог за превремено разрјешење ректора приватне високошколске установе може дати оснивач.
- (3) Предлог за превремено разрјешење ректора високошколске установе који оснива Дистрикт може дати Влада.
- (4) Предлог за превремено разрјешење ректора приватне или високошколске установе коју оснива Дистрикт могу дати: најмање три наставно-научна, односно умјетничко-наставна вијећа или натполовична већина чланова управног одбора.
- (5) Поступак за превремено разрјешење ректора и директора уређује се статутом високошколске установе.

Члан 59

(Обуштављање општег и појединачног акта)

- (1) Ректор универзитета, односно директор високе школе дужан је да обуштави од извршења општи акт донесен у високошколској установи који није у сагласности са Уставом или Статутом Брчко дистрикта Босне и Херцеговине или је у супротности са Законом и другим прописима, као и извршавање појединачног акта којим се наноси штета високошколској установи или друштвеној заједници и да о томе обавијести Одјелење.
- (2) Ректор је дужан да упозори декана и остале руководиоце на универзитету на противзаконитост или противстатутарност њихових планираних или донесених одлука и да о томе обавијести сенат и наставно-научно, односно умјетничко-наставно вијеће организационе јединице.

Члан 60

(Органи организационих јединица универзитета)

- Органи факултета, академије и високе школе као организационе јединице универзитета су:
- a) научнонаставно, односно умјетничко-наставно вијеће;
  - b) декан.

Члан 61
(Научнонаставно и умјетничко-наставно вијеће)

- (1) Научнонаставно, односно умјетничко-наставно вијеће је академски орган организационе јединице и чине га наставници и утврђен број сарадника који су у сталном радном односу на високошколској установи који учествују у научнонаставном процесу организационе јединице, као и студенти изабрани од студентског представничког органа, у складу са статутом високошколске установе.
- (2) Научнонаставно, односно умјетничко-наставно вијеће:
- a) предлаже наставни план и програм за организациону јединицу као дио интегралног наставног плана и програма високошколске установе;
  - b) доноси одлуке о академским, научним, умјетничким и стручним питањима на нивоу организационе јединице;
  - c) формира комисије у поступку стицања научног степена магистра и именује менторе и утврђује предлог комисије у поступку стицања научног степена доктора наука и предлаже ментора;
  - d) предлаже ректору именоване и разрјешење декана;
  - e) именује и разрјешава продекана, на предлог декана;
  - f) одлучује о приговорима студената на одлуку декана о појединачним правима, обавезама и одговорностима;
  - g) обавља и друге послове у складу са Законом, статутом и другим општим актом универзитета.

Члан 62
(Декан)

- (1) Декан руководи радом и представља и заступа факултет, академију или високу школу као организациону јединицу универзитета и има права и обавезе утврђене оснивачким актом и статутом.
- (2) Декану у раду помажу продекани.
- (3) Поступак, критеријуми, услови за именоване и разлози разрјешења декана и продекана, ближе се уређују оснивачким актом и статутом високошколске установе.
- (4) Радом научнонаставног вијећа руководи декан факултета или академије, осим у случајевима избора декана факултета или академије, уколико је наведено лице кандидат за ту функцију.

Члан 63
(Органи института и других организационих јединица)

- (1) Институт као организациона јединица универзитета има директора и стручно вијеће, а може имати и друге органе у складу са оснивачким актом и статутом високошколске установе.
- (2) Друге организационе јединице Универзитета имају своје органе у складу са статутом.

Члан 64
(Други органи високошколске установе)

Високошколска установа може имати и друге органе, у складу са оснивачким актом и статутом.

ДИО ДЕВЕТИ – ВИСОКООБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ

Члан 65 (Начин студирања)

- (1) Високо образовање може се стицати редовно или учењем на даљину, или комбиновањем ова два начина студирања онако како то предвиђа статут високошколске установе.
- (2) Високошколска установа, односно њене организационе јединице у оквиру своје дјелатности могу обављати научноистраживачку, умјетничку, експертско-консултантску и издавачку дјелатност, а могу обављати и друге послове из научног, стручног, истраживачког и умјетничког рада, под условом да се тим пословима не угрожава квалитет наставе.
- (3) Високошколска установа у оквиру своје дјелатности може реализовати програме цјеложивотног учења ван оквира студијских програма за које је добила дозволу за рад, на начин утврђен општим актом високошколске установе.
- (4) Лице које је уписано на програм из става 3 овог члана нема статус студента и након успјешно савладаног програма издаје му се увјерење.

Члан 66 (Организација наставе за студенте)

- (1) Високошколска установа је дужна да организује предавања и друге облике наставе за све студенте.
- (2) Студијски програм на даљину, организује се у складу са општим актом високошколске установе.
- (3) Ближе услове и начин организовања студијског програма на даљину доноси сенат.

Члан 67 (Циклуси студирања)

- (1) Високо образовање организује се у три циклуса:
  - a) први циклус или додипломске студије води до академског звања завршених додипломских студија (the degree of Bachelor) или еквивалента, стеченог након најмање три и највише четири године редовних студија након стицања свједочанства о завршеној средњој школи, који се вреднује са најмање 180, односно 240 ECTS бодова;
  - b) други циклус или постдипломске студије води до академског звања магистра или еквивалента, стеченог након завршених додипломских студија и траје једну или двије године, а вреднује се са 60, односно 120 ECTS бодова, и то тако да у збиру са првим циклусом носи 300 ECTS бодова;
  - c) трећи циклус води до академског звања доктора или еквивалента, траје три године, и вреднује се са 180 ECTS бодова.
- (2) Један семестар студија вреднује се са 30 ЕТЦС бодова.
- (3) Изузетак од става 1 овог члана су студије медицинске групе наука у првом циклусу који се вреднује до 360 ECTS бодова.

Члан 68 (Правила студирања)

- (1) Детаљнија организација студија, трајање студија, препоручени уџбеници, приручници и друга препоручена литература на основу које се припрема и полаже испит, поступак испитивања и оцјењивања, услови и поступак спровођења завршног рада, исправе о студијима и друга

релевантна питања утврђују се за сваки циклус студија правилима студирања која доноси сенат, а одобрава управни одбор високошколске установе.

(2) Високошколска установа, односно организациона јединица је обавезна да прије уписа студената у студијску годину на јаван и транспарентан начин објавом на огласној табли и својој веб-страници упозна све студенте са правилима студирања, која се током студијске године не могу мијењати.

Члан 69 **(Студијски програми)**

(1) Студије се устројавају према студијском програму.

(2) Студијски програми подијељени су на студијске године и семестре.

(3) У складу са ECTS обим наставних програма износи 60 ECTS студијских бодова – кредита у једној студијској години, односно 30 ECTS студијских бодова – кредита у једном семестру.

(4) Број студијских бодова – кредита за поједини предмет одређује се према броју часова наставе, у облику предавања, вјежби или семинара, потребном времену рада студента на самосталним задацима, потребном времену за учење код припреме за провјеру знања и оцјењивање и потребном времену које академско особље спроводи у пружању помоћи студенту у стицању потребног знања.

(5) Један ECTS студијски бод – кредит представља двадесет пет (25) часова укупног оптерећења студента кроз све облике његовог рада на одређеном предмету.

(6) Циклуси студија и програми који воде до академске титуле, стручног и научног звања које нуди високошколска установа флексибилни су, тако да омогућавају мобилност студената у одговарајућим фазама, са додјелом ECTS бодова – кредита или квалификација, зависно од резултата рада које је студент остварио.

(7) Код утврђивања правила студирања високошколска установа обезбјеђује поштовање важећег европског система преноса бодова – кредита.

Члан 70 **(Доношење студијског програма)**

(1) Студијски програм доноси сенат у складу са статутом или другим општим актом, а садржи:

- a) стручни и академски назив и степен који се стиче завршетком студија;
- b) услове за упис на студијски програм;
- c) листу обавезних и изборних предмета и број часова потребних за њихову реализацију;
- d) бодовну вриједност сваког предмета и завршног рада исказану у ECTS бодовима;
- e) услове за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
- f) начин избора предмета из других студијских програма;
- g) услове уписа у сљедећи семестар, односно сљедећу годину студија и начин завршетка студија;
- h) начин извођења студија и начин провјере знања за сваки предмет;
- i) друга питања од значаја за извођење студијског програма.

(2) Усклађивање студијског програма са организацијом рада и достигнућима науке и умјетности не сматра се новим студијским програмом.

70а **(Лиценцирање студијских програма)**

Поступак лиценцирања студијских програма у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине утврђује се подзаконским актом који доноси шеф Одјелења, у складу с Препорукама о критеријумима за

лиценцирање високошколских установа и студијских програма у Босни и Херцеговини које доноси Агенција, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 71 **(Заједнички студијски програм)**

- (1) Високошколске установе могу усвојити заједнички студијски програм који изводе двије или више високошколских установа које имају акредитацију за одговарајући студијски одсјек.
- (2) Студијским програмом из става 1 овог члана стиче се заједничка диплома.

Члан 72 **(Наставни планови и наставни програми)**

- (1) Студије за сва три циклуса на високошколским установама изводе се по наставним плановима и наставним програмима које својом одлуком одобрава Сенат.
- (2) Високошколске установе су обавезне да у цјелини реализују усвојене и одобрене наставне планове и програме.
- (3) Наставним планом утврђују се наставни предмети и укупан број часова предавања, вјежби и других обавезних облика наставног рада.
- (4) Наставним програмом утврђује се садржај наставног предмета, начин извођења наставе, полагања испита и других видова провјере знања, препоручени уџбеници, приручници и друга препоручена литература на основу које се стичу знања, врши припрема за полагање испита и врши провјера знања из тог наставног предмета.

Члан 73 **(Наставни предмети)**

- (1) Наставни предмети током студирања су по правилу једносеместрални.
- (2) Наставни предмети могу бити: општи, стручни и изборни.
- (3) Стручни и општи предмети су обавезни, а изборни су обавезни само за оне студенте који су их изабрали.
- (4) Изборни предмети се уводе у наставни план и програм и предлажу студенту као избор за проширивање стручних знања, образовања и опште културе.
- (5) Високошколска установа може утврдити да неки од стручних предмета буду заједнички предмети којим се дају заједничке стручне основе студентима који студирају комплементарне научне, односно умјетничке области.
- (6) Настава из општих предмета може се организовати и на нивоу универзитета који ову наставу организује са матичном организационом јединицом високошколске установе за сваки предмет.
- (7) Настава и испити из одређених предмета могу се обављати и на другој организационој јединици која је матична за тај предмет, што се регулише статутом, односно другим општим актом високошколске установе.
- (8) Опште наставне предмете за организациону јединицу утврђује универзитет, на предлог матичне организационе јединице.

Члан 74 **(Поступак утврђивања и доношења наставног плана и програма предмета)**

- (1) Наставни план и програме општих предмета утврђује и доноси високошколска установа на предлог организационе јединице.
- (2) Наставни план и програм осталих предмета утврђује и доноси организациона јединица, уз претходну сагласност универзитета, а што се прецизније уређује статутом, односно другим општим актом универзитета.

Члан 75
(Наставни план циклуса студија)

- (1) Наставни план циклуса студија саставни је дио правила студирања високошколске установе која организује студије.
- (2) Високошколска установа, која организује студије, обавезна је да објави наставне програме на начин утврђен правилима високошколске установе.

Члан 76
(Измјене наставног плана и програма)

- (1) Високошколска установа може самостално да врши измјене наставног плана и програма највише до 30 ECTS студијских бодова, кредита, у току трајања једног циклуса студија.
- (2) Измјена наставног плана и наставних програма врши се по истом поступку као и њихово доношење.
- (3) Измјена из става 2 овог члана не може се примјењивати ретроактивно.

Члан 77
(Обим студија)

- (1) Обим студија изражава се збиром ECTS бодова.
- (2) Сваки наставни предмет из студијског програма исказује се бројем ECTS бодова.
- (3) Између различитих студијских програма може се вршити пренос ECTS бодова. Критеријуми и услови преношења ECTS бодова прописују се статутом високошколске установе, односно споразумом високошколских установа.
- (4) Збир од 60 ECTS бодова одговара просјечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне седмице током једне школске године.
- (5) Укупно ангажовање студента састоји се од наставе у облику предавања, вјежби, практикума, семинара и друго, самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, добровољног рада у локалној заједници и осталих видова ангажовања.

Члан 78
(Организација студијске године)

- (1) Студијска година се организује у два семестра: зимски и љетни.
- (2) Настава у току семестра траје петнаест (15) седмица.
- (3) Наставним планом студија у првом и другом циклусу утврђује се најмање двадесет (20), а највише двадесет пет (25) часова наставе седмично.
- (4) Настава појединачних предмета по правилу се организује и изводи у току једног семестра, а најдуже у току два семестра.

Члан 79
(Организација наставе)

- (1) Настава се реализује и изводи према утврђеном распореду часова.
- (2) Високошколска установа, односно њене организационе јединице су обавезне да објаве распоред часова из става 1 овог члана, најкасније десет дана прије почетка реализације наставе.

(3) Распоред часова садржи: назив наставног програма, ознаку студијске године, назив предмета, вријеме с назнаком дана, сата одржавања наставе, мјесто одржавања наставе, имена наставног особља које изводи наставу и друга упутства о настави.

Члан 80 **(Обавезе академског особља)**

(1) Академско особље је обавезно да личним присуством и ангажманом у потпуности реализује утврђени план и програм из наставног предмета за који је изабрано, односно ангажовано.

(2) Изузетно, из оправданих разлога, изабрано академско лице у реализацији наставног плана и програма из става 1 овог члана може, уз претходну писмену сагласност декана, да замијени друга адекватна академска лица која предложи предметни наставник.

(3) Фонд часова који се реализује на начин и под условима из става 2 овог члана не може прелазити 30% од укупно предвиђеног фонда часова за наставни предмет у току студијске године.

(4) Високошколска установа је обавезна да својим статутом утврди методе за праћење извршавања обавеза из ставова 1 и 2 овог члана од стране академског особља.

Члан 81 **(План рада)**

(1) Предметни наставник обавезан је да информише студенте о циљевима, садржају и методима реализације наставе из наставног предмета, као и о методима и критеријумима праћења њиховог рада, провјере знања и оцјењивања.

(2) Задаци предвиђени за индивидуални рад студента као што су семинарски радови, пројекти, реферати, задаће и други облици реализације студијских обавеза равномјерно се распоређују у току семестра, односно студијске године.

(3) Укупни обим задатака из става 2 овог члана усклађује се са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно ECTS-у.

(4) Предметни наставник је у складу са обавезама утврђеним наставним планом и програмом одговоран за извођење свих облика наставе: предавања, вјежби, семинара, практичног рада, као и за праћење активности студената и провјеру њиховог знања.

Члан 82 **(Вредновање знања студената)**

Успјех студента на испиту и другим облицима провјере знања, вреднује се и оцјењује системом упоредивим са ECTS системом како слиједи:

- a) 10 или A, изузетан успјех без грешака или са незнатним грешкама, носи 95–100 бодова;
- b) 9 или B, изнад просјека, с понеком грешком, носи 85–94 бода;
- c) 8 или C, просјечан, с примјетним грешкама, носи 75–84 бода;
- d) 7 или D, општенито добар, али са значајнијим недостацима, носи 65–74 бода;
- e) 6 или E, задовољава минималне критеријуме, носи 55–64 бода;
- f) 5 или F, FX, не задовољава минималне критеријуме, мање од 55 бодова.

Члан 83
(Облици провјере знања)

- (1) Успјешност студената у савладавању појединог наставног предмета континуирано се прати током наставе, на начин предвиђен наставним планом и програмом, односно студијским програмом и изражава у бодовима.
- (2) Облици провјере знања могу бити писмени, усмени и практични.
- (3) Општим актом високошколске установе уређују се начин полагања испита и оцјењивања студената, начин и рокови објављивања резултата испита као и начин и поступак приговарања на добијену оцјену и поступак полагања испита пред комисијом по захтјеву студента.

Члан 84
(Поступак провјере знања и оцјењивања)

- (1) Рад студента прати се и оцјењује континуирано у току семестра, односно студијске године.
- (2) Провјера знања врши се додјелјивањем бодова за сваки облик активности и провјере знања у току семестра као и на завршном испиту, на којем се утврђује коначна оцјена.
- (3) У структури укупног броја бодова најмање 50% бодова се обавезно предвиђа за активности и провјере знања у току семестра.
- (4) Завршни испит се у структури укупног броја бодова може вредновати с највише 50% бодова.
- (5) Високошколска установа обавезна је да у сваком семестру организује наставу „у учионици“ за студенте који студирају учењем на даљину и да о томе води уредну евиденцију, а што се детаљније регулише актом високошколске установе.
- (6) Студенти који студирају на даљину обавезни су да присуствују облицима провјере знања како је то предвиђено плановима за извођење наставе на високошколској установи, што се детаљније регулише актом високошколске установе.

Члан 85
(Завршни испит)

- (1) По завршетку семестра, у складу с наставним планом и програмом, обавља се завршни испит.
- (2) Студенти који не положи завршни испит могу полагати поправни испит из предмета који нису положили, најраније четири седмице након полагања завршног испита у семестру.
- (3) Између завршног и поправног испитног рока наставно особље, у консултацијама са студентима, помаже студентима да се припреме за поправни испит.
- (4) Високошколска установа организује и додатни поправни испитни рок у првој половини септембра за предмете зимског и љетног семестра текуће академске године.

Члан 86
(Полагање испита)

- (1) Испит се полаже у сједишту високошколске установе, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.
- (2) Изузетно, високошколска установа може организовати полагање испита ван сједишта само ако се ради о испиту из предмета чији карактер то захтијева.
- (3) Испит и сви облици провјере знања су јавни.
- (4) Високошколска установа је обавезна да организује термине полагања испита тако да се студенту омогући да не мора полагати више од једног испита у истом дану.
- (5) Писмени радови студената чувају се до краја академске године.

Члан 87
(Добровољни рад)

- (1) Добровољни рад је рад студената без накнаде, који организује високошколска установа на пројектима од значаја за локалну заједницу и који се вреднују у систему високог образовања.
- (2) Услови, начин организовања и вредновања добровољног рада уређују се општим актом високошколске установе.

Члан 88
(Прелазак у наредну студијску годину)

- (1) Студент може пренијети у наредну годину студија унутар једног циклуса студија највише шест ECTS студијских бодова – кредита, или највише један неположени предмет, уколико он носи више од шест ECTS студијских бодова – кредита, под условом да неположени предмет који се преноси у наредну студијску годину није предуслов за слушање другог предмета у наредној студијској години.
- (2) Студент који обнавља студијску годину обавезан је да поново присуствује реализацији наставе из предмета које није положио.
- (3) Предмети из става 1 овог члана утврђени су наставним програмом и правилима студирања.
- (4)

Члан 89
(Овјера семестра и студијске године)

- (1) Овјера семестра и студијске године обавезна је за све студенте.
- (2) На основу овјереног семестра и студијске године утврђује се број ECTS студијских бодова – кредита, које је студент постигао.

Члан 90
(Завршни рад)

- (1) Студијским програмом првог циклуса може бити предвиђен завршни рад тзв. дипломски рад.
- (2) Студијски програм другог циклуса обавезно садржи завршни рад тзв. магистарски рад.
- (3) Изузетно студент може да пређе на студијски програм трећег циклуса без израде магистарског рада, под условима утврђеним статутом универзитета.
- (4) Студијски програм трећег циклуса садржи завршни рад, тзв. докторски рад, који обимом не може бити мањи од 120 ECTS студијских бодова – кредита.
- (5) Број бодова којима се исказује завршни рад, односно завршни дио студијског програма улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.
- (6) Начин и поступак одобравања теме, формирање комисије и одбране завршног рада, уређује се статутом или другим општим актом високошколске установе.

Члан 91
(Избор теме завршног рада)

- (1) Тема завршног рада је обавезно из области студијског програма.
- (2) Студент предлаже ментора из реда наставника који је обавезан, када прихвати дужност ментора, да му пружи стручну помоћ у поступку израде завршног рада.
- (3) Тему завршног рада предлаже ментор.

- (4) Студенту се може одобрити и тема завршног рада коју самостално предложи, уз писмену сагласност ментора.
- (5) Из разлога мултидисциплинарности теме завршног рада другог и трећег циклуса студија, студенту се могу одредити два или више коментора.
- (6) У случају дуже болести или смрти ментора, односно објективне немогућности успјешне сарадње с ментором, кандидат има право на замјену ментора, односно теме завршног рада и то најкасније у року од деведесет (90) дана од дана сазнања за околности из овог става које иницирају замјену теме, односно ментора.

Члан 92

(Одбрана завршног рада)

- (1) Одбрана завршног рада састоји се од усменог излагања резултата рада и образложења издвојених закључака, као и од презентације евентуалног практичног рада и одговора на питања чланова комисије у вези са резултатима и закључцима рада.
- (2) Ако студент не задовољи на одбрани завршног рада, има још једном право на одбрану истог завршног рада или да затражи да му се одобри избор нове теме, што се прецизније уређује правилима студирања.
- (3) Завршни рад у оквиру првог циклуса студија и његова одбрана оцјењују се јединственом оцјеном од 10 или А до 5 или Ф, ФХ.
- (4) Оцјена се доноси већином гласова чланова комисије.
- (5) Одбрана завршног рада је јавна.

Члан 93

(Академска титула, научно и стручно звање)

- (1) Завршетком сваког циклуса студија стиче се право на одређену академску титулу, односно научно и стручно звање, у складу с правилником о коришћењу академских титула, те стицању научних и стручних звања, у складу са Оквирним законом, као и друга права у складу с посебним прописима.
- (2) У случају недоношења правилника из става 1 овог члана, Влада може донијети правилник којим се уређује ова област а који важи до дана доношења правилника на државном нивоу.

Члан 94

(Завршетак циклуса студија)

Студије одређеног циклуса сматрају се успјешно завршеним ако је студент положио све испите и одбранио завршни рад уколико је предвиђен студијским програмом тог циклуса студија.

Члан 95

(Додјела диплома)

- (1) Високошколска установа је овлашћена да организује циклусе студија и додјељује дипломе за које је лиценцирана и акредитована.
- (2) По завршетку сваког циклуса студија студенту се издаје диплома којом се потврђује да је студент завршио одређени циклус студија и стекао право на одређену академску титулу, односно стручно и научно звање.
- (3) Уз диплому, студенту се издаје и додатак дипломи за сваки завршени циклус студија.
- (4) Диплома коју издаје високошколска установа представља јавну исправу.
- (5) До издавања дипломе студенту се издаје увјерење о дипломирању као јавна исправа, којом се потврђује да је студент испунио услове за стицање звања из циклуса студија који је завршио.

- (6) Увјерење о дипломирању издаје се у року од седам дана од дана завршетка циклуса студија и важи до издавања докумената из ставова 2 и 3 овог члана.
- (7) Услови, начин и поступак додјеле, односно одузимања и поништавања дипломе по завршеном циклусу студија прописују се Законом и утврђују статутом високошколске установе.

Члан 96 **(Садржај и изглед дипломе)**

- (1) Диплома и додатак дипломи обавезно садрже основне информације о завршеном циклусу студија, стеченом звању, односно титули и оствареном успјеху студента у току студија.
- (2) Диплома и додатак дипломи штампају се на једном од језика који су у званичној употреби у БиХ на основу захтјева кандидата, а високошколска установа може штампати дипломе и на неком од страних језика, што се ближе регулише статутом високошколске установе.
- (3) Диплому и додатак дипломи потписују ректор и руководилац организационе јединице, односно директор високе школе.

Члан 97 **(Сертификати)**

- (1) Високошколска установа је овлашћена да издаје сертификате након завршетка нецикличних видова образовања у складу са одлуком сената високошколске установе и са програмима свих облика едукације који се изводе у оквиру програма цјеложивотног учења.
- (2) Едукација из става 1 овог члана реализује се на високошколској установи, односно организационој јединици која је матична за одређену област.
- (3) Сертификати издати након завршетка нецикличних видова образовања служе као доказ оспособљености кандидата за вршење, односно обављање одређених послова и не представљају еквивалент дипломи коју издаје високошколска установа.

Члан 98 **(Почасни докторат)**

- (1) Универзитет може додијелити почасни докторат тзв. *honoris causa*, истакнутим научним и јавним лицима из земље и иностранства за изузетне доприносе у појединим подручјима научног, научнонаставног, културног и умјетничког стваралаштва, као и за изузетне доприносе у духовном и материјалном развоју и дјеловању на промоцији мира, толеранције и хуманости.
- (2) Поступак додјеле и одузимања почасног доктората утврђује се општим актом универзитета.

ДИО ДЕСЕТИ – СТУДЕНТИ

Члан 99 **(Упис студената)**

- (1) На акредитоване студијске програме могу се уписати кандидати под условима утврђеним Законом и општим актом високошколске установе.
- (2) Студенти остварују права и извршавају обавезе у току студија у складу са Законом, статутом и другим општим актима високошколске установе.
- (3) Студент се уписује у јавну високошколску установу у статусу лица које се финансира из буџета или студента који се сам финансира.

Члан 100
(Индекс)

- (1) Лице које се упише на студијске програме, стиче статус студента и високошколска установа му издаје индекс.
- (2) Садржај индекса утврђује шеф Одјељења.
- (3) Облик индекса утврђује високошколска установа.

Члан 101
(Уговор)

- (1) Студенти који су примљени и уписани у високошколску установу ступају у уговорни однос с том установом.
- (2) Високошколска установа и студент закључују уговор у писменој форми.
- (3) Садржај уговора утврђује шеф Одјељења.

Члан 102
(Уписна политика)

- (1) Уписном политиком дефинишу се услови, процедуре и критеријуми за пријем студената свих студијских циклуса на високошколску установу.
- (2) На основу уписне политике високошколска установа дужна је:
  - a) да пропише правила и процедуре за пријем и упис студената на основу критеријума који обезбјеђују транспарентне и јасно дефинисане услове за упис;
  - b) да обезбиједи промотивни материјал са релевантним садржајем, тачним подацима који се односе на вријеме уписа, који је доступан заинтересованим кандидатима;
  - c) да обезбиједи транспарентност процедура селекције кандидата за упис, пажљиво и ефикасно спровођење истих, водећи рачуна о повјерљивости података о студентима;
  - d) да обезбиједи да потенцијални кандидати буду обавијештени о свим информацијама релевантним за пријем и упис;
  - e) да обезбиједи да одабрани студенти буду обавијештени о свим значајнијим промјенама од времена када је објављен конкурс за упис, као и да студенти буду обавијештени о свим опцијама које имају на располагању у датим околностима;
  - f) да упозна студенте који су успјешно прошли пријемне процедуре са правилима уписа, могућностима које се пружају студентима као подршка учењу или побољшању студентског стандарда.

Члан 103
(Критеријуми за одабир кандидата)

- (1) Упис на студије обавља се на основу јавног конкурса, који садржи: услове за упис, број мјеста за упис, поступак, податке о исправама које се подносе и роковима за подношење пријава.
- (2) Високошколска установа утврђује поступак одабира кандидата и критеријуме на основу којих се врши класификација и одабир кандидата за упис.
- (3) За упис на студијске програме појединих врста и видова студија могу се увести додатни услови, у складу са Законом и статутом високошколске установе.
- (4) Кандидат за упис на студије првог циклуса полаже пријемни испит или испит за провјеру склоности и способности, у складу са општим актом високошколске установе.

Члан 104
(Право уписа на други и трећи циклус студија)

Студент има право уписа на други и трећи циклус студија, у складу са резултатима постигнутим на претходном, односно претходним циклусима студија, те у складу са Законом и статутом високошколске установе.

Члан 105
(Упис страних држављана и лица без држављанства)

Страни држављанин и лице без држављанства може се уписати на студијске програме под истим условима као и домаћи држављанин, у складу са овим законом и статутом високошколске установе.

Члан 106
(Права студената)

- (1) Студенти имају право на:
- a) квалитетно школовање и објективно оцјењивање;
  - b) консултације и менторски рад;
  - c) присуствовање свим предавањима, семинарима и другим облицима наставе организованим у оквиру њихових предмета у складу с њиховим статусом и у зависности од могућности и других облика организоване наставе;
  - d) завршетак студија у краћем року;
  - e) изјашњавање о квалитету наставе и квалитету рада наставника;
  - f) приговора у случају повреде студентских права утврђених Законом, статутом или другим општим актом високошколске установе;
  - g) коришћење библиотеке, рачунарске опреме и других услуга за студенте;
  - h) учествовање на изборима за студентска мјеста у студентским представничким тијелима и другим органима установљеним у складу са статутом високошколске установе;
  - i) благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
  - j) самоорганизовање и изражавање властитог мишљења;
  - k) равноправност у погледу услова студија и третмана у високошколској установи као и на повластице које носи статус студента;
  - l) различитост и заштиту од дискриминације;
  - m) признавање и пренос бодова између високошколских установа у БиХ;
  - n) друга права утврђена статутом и другим општим актима високошколске установе.
- (2) Високошколска установа је дужна да организује студентске и друге службе на начин ажурног, стручног и квалитетног пружања услуга студентима и доступности истих у току радног времена високошколске установе.
- (3) Начин остваривања права студената ближе се уређује статутом и другим општим актом.

Члан 107
(Обавезе студената)

Студенти имају обавезу:

- a) да се придржавају правила која је прописала високошколска установа;
- b) да испуњавају наставне и друге обавезе студента;
- c) да указују дужно поштовање према правима особља и других студената у високошколској установи;
- d) да указују дужну и пуну пажњу свом студију и да учествују у академским активностима.

Члан 108
(Садржај статута у односу на студенте)

Статут високошколске установе обавезно садржи одредбе које:

- a) обезбјеђују слободу студената да, у складу са Законом, испитују и тестирају примљена знања и да нуде нове идеје и контроверзна и непопуларна мишљења, а да се тиме не излажу опасности од губитка свог статуса или било које друге привилегије коју евентуално у високошколској установи уживају;
- b) обезбјеђују, у складу са Законом, слободу говора, организовања и окупљања студената;
- c) штите студенте од дискриминације према било ком основу као што је пол, раса, сексуална оријентација, брачни статус, боја коже, изглед, вјера, језик, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, повезаност с неком националном заједницом, имовина, рођење или било који други статус;
- d) пружају праведне и непристрасан механизме рјешавања питања дисциплинске одговорности студената.

Члан 109
(Дисциплинска одговорност студента)

- (1) Студент одговара за повреду обавезе која је у вријеме извршења била утврђена општим актом високошколске установе.
- (2) За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мјера искључења са студија на високошколској установи.
- (3) Општим актом високошколске установе утврђују се теже и лакше повреде обавезе, мјере, дисциплински органи и поступак за утврђивање одговорности студента.

Члан 110
(Право на судску заштиту)

Студенти имају право да пред надлежним судом оспоре све коначне одлуке високошколске установе, које се на њих односе.

Члан 111
(Обезбјеђење адекватних услова лицима с посебним потребама)

Оснивач и високошколска установа дужни су да обезбиједје адекватне услове за приступ студијама, студирање и рад лица с посебним потребама.

Члан 112
(Мировање права и обавеза студента)

- (1) Права и обавезе студента мирују у случајевима утврђеним Законом и статутом високошколске установе.
- (2) Само у изузетним случајевима високошколска установа може на захтјев студента одобрити да му из оправданих разлога одређено вријеме, а најдуже годину дана, мирују права и обавезе.
- (3) Под оправданим разлозима из става 2 овог члана подразумијевају се случајеви:
  - a) тешке болести због које студент није могао похађати наставу и полагасти испите;
  - b) породилског одсуства;

- с) утврђени статутом или другим општим актом високошколске установе.
- (4) Постојање оправданих разлога из става 3 овог члана студент доказује актом који издаје надлежна здравствена или друга установа релевантна за сваки конкретни случај, а доставља се руководиоцу организационе јединице.
- (5) Руководилац организационе јединице доноси одлуку о захтјеву из става 2 овог члана, задржавајући право на провјеру оправданости разлога из става 3 овог члана.
- (6) Студент којем не мирују права и обавезе, а који не упише наредну, односно не обнови упис у исту студијску годину изједначава се са студентом који се исписао са високошколске установе.

Члан 113

(Престанак статуса студента)

- (1) Статус студента престаје завршетком студијског програма и добијањем степена за који се школује, исписом из високошколске установе прије завршетка студија, односно када студент не упише наредну годину студија, не обнови упис у исту годину у прописаном року, а не мирују му права и обавезе студента.
- (2) Статус редовног студента престаје:
- а) ако високошколска установа редовном студенту изрекне дисциплинску мјеру престанка статуса редовног студента у поступку утврђеном општим актом високошколске установе;
  - б) када редовни студент два пута обнови исту студијску годину и не стекне услове за упис у вишу годину студија.

Члан 114

(Примјена Закона о управном поступку)

Високошколска установа поступа у складу са Законом о управном поступку у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине када рјешава о појединачним правима и обавезама студента као што су:

- а) упис кандидата у прву годину студија;
- б) упис студената у наредну годину студија;
- с) право студената на издавање дипломе;
- д) мјера искључења;
- е) обавеза плаћања трошкова студија;
- ф) други случај прописан Законом.

Члан 115

(Студентски представнички орган)

- (1) Студенти своје интересе остварују организовани кроз студентски представнички орган.
- (2) Студентски представнички орган универзитета чине изабрани представници студената факултета, високих школа као организационих јединица универзитета и академија универзитета из сва три студијска циклуса.
- (3) Студентски представнички орган високе школе као високошколске установе чине представници студената из свих одсјека и свих студијских година.
- (4) Статут или други акт високошколске установе обавезно садржи одредбе о начину, избору и броју чланова студентског представничког органа.
- (5) Студентски представнички орган ради по принципу репрезентативности, на начин да се обезбиједи адекватно пропорционално заступање студената у складу са ставовима 2 и 3 овог члана.

Члан 116

(Избор и разрјешење студентских представника)

- (1) Студентске представнике у органе високошколске установе бира и разрјешава студентски представнички орган.

(2) Студентски представнички орган заступа интересе студената и даје допринос друштвеним, културним, академским или физичко-рекреативним потребама студената на основу демократских принципа у складу са Законом.

(3) Студентски представнички орган може основати или приступити асоцијацији студентских представничких органа у БиХ, путем којих се остварује чланство у међународним организацијама и асоцијацијама студената.

Члан 117

(Уређивање рада студентског представничког органа)

(1) Студентски представнички орган доноси пословник о раду, којим се уређује начин рада студентског представничког органа.

(2) Студенти обавезно учествују у доношењу аката којима се уређује рад студентског представничког органа и друга питања која се тичу права, обавеза и одговорности студената.

ДИО ЈЕДАНАЕСТИ – АКАДЕМСКО ОСОБЉЕ

Члан 118

(Права и обавезе академског особља)

(1) Високошколска установа својим статутом или другим општим актом утврђује да академско особље ужива слободу, унутар Закона, да испитује и тестира примљено знање и да нуди нове идеје и контроверзна или непопуларна мишљења, а да се тиме не излаже опасности од губитка запослења или било које друге привилегије коју евентуално у високошколској установи ужива.

(2) Право академског особља високошколских установа на слободу говора може бити ограничено само Законом.

(3) Академско особље високошколске установе има право да објављује резултате свог истраживачког рада, у складу с правилима која високошколска установа има у вези с коришћењем права на интелектуалну својину, поштујући права аутора, високошколске установе и трећих лица.

(4) Статут високошколске установе као услов за акредитацију садржи и одредбе које:

а) обезбјеђују особљу слободу организовања и окупљања у складу са Законом;

б) штите особље од дискриминације по било којем основу, као што су пол, раса, сексуална оријентација, брачни статус, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, повезаност с неком националном заједницом, имовина, рођење или било који други статус.

(5) Наставници и сарадници дужни су да редовно извршавају наставне и друге обавезе у складу са општим актима високошколске установе те да испуњавају обавезе у односу на научни, умјетнички и стручни рад који обављају, у складу с критеријумима за високо образовање.

Члан 119

(Додјела академских звања)

(1) Високошколска установа додјељује академска звања, која могу бити научнонаставна, умјетничко-наставна, наставна и умјетничка.

(2) Универзитет додјељује научнонаставна и умјетничка звања, то:

а) редовни професор;

б) ванредни професор;

с) доцент;

д) лектор;

е) виши асистент;

ф) асистент.

- (3) Висока школа додјељује наставна и умјетничка звања, и то:
- а) професор високе школе;
  - б) предавач високе школе;
  - в) асистент.

Члан 120 **(Период избора и статусна питања)**

- (1) Академско особље на универзитету бира се на одређени изборни период и то:
  - а) асистент на период од четири године без могућности поновног избора;
  - б) виши асистент на период од пет година с могућношћу поновног избора искључиво ако постигне степен трећег циклуса студија;
  - в) лектор на период од пет година без могућности поновног избора;
  - г) доцент на период од пет година с могућношћу једног поновног избора;
  - д) ванредни професор на период од шест година с могућношћу једног поновног избора;
  - е) редовни професор трајно.
- (2) Редовни професор закључује уговор о раду на неодређено вријеме.
- (3) Период на који се бира академско особље на високој школи је:
  - а) асистент на период од четири године без могућности поновног избора;
  - б) предавач високе школе на период од пет година с могућношћу једног поновног избора;
  - в) професор високе школе трајно.
- (4) Члан академског особља закључује уговор о раду с високошколском установом на период на који је изабран.
- (5) Након истека периода из става 4 овог члана, високошколска установа обавезна је да закључи нови уговор о раду са сваким чланом академског особља који је изабран у исто или више академско звање.
- (6) Рокови за избор у исто или више звање академског особља продужавају се за вријеме спроведено на породилском одсуству, боловању дужем од шест мјесеци, јавној дужности или из других оправданих разлога, у складу са Законом, а што се прецизније утврђује статутом високошколске установе.

Члан 121 **(Минимални услови за избор у научнонаставна звања)**

- (1) Минимални услови за избор академског особља у научнонаставна звања на високошколској установи су за:
  - а) асистента, одговарајући универзитетски степен са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8 или 3,5;
  - б) вишег асистента, степен другог циклуса студија (магистеријум);
  - в) лектора, степен другог циклуса студија (магистериј);
  - г) доцента, научни степен доктора у датој области, најмање три научна рада објављена у признатим публикацијама, показане наставничке способности;
  - д) ванредног професора, спроведен најмање један изборни период у звању доцента, најмање пет научних радова објављених у признатим публикацијама, објављена књига и оригинални стручни успјех као што је пројекат, патент или оригинални метод, све након избора у звање доцента и менторство најмање једног кандидата за степен другог циклуса студија;
  - е) редовног професора, спроведен најмање један изборни период у звању ванредног професора, најмање двије објављене књиге, најмање осам научних радова објављених у признатим публикацијама, све након стицања звања ванредног професора и менторство најмање по једног кандидата за степен другог и трећег циклуса студија.
- (2) Минимални услови за избор у научнонаставна звања прописани су одредбом члана 28 Оквирног закона о високом образовању у Босни и Херцеговини.

Члан 122

(Минимални услови за избор у умјетничко-наставна звања)

(1) Минимални услови за избор у умјетничко-наставна звања у која се бира академско особље на наставним програмима на универзитету ако је за наставни предмет од нарочитог значаја умјетнички критеријум, јесу за:

- a) асистента, завршен степен првог циклуса студија, с најмање 240 ECTS бодова и просјечном оцјеном 8 или 3,5;
- b) вишег асистента, завршен степен другог циклуса студија, односно степен првог циклуса и јавно представљени облици умјетничког стваралаштва;
- c) доцента, завршен степен најмање првог циклуса студија, већи број јавно представљених облика умјетничког стваралаштва и показани резултати у наставном раду;
- d) ванредног професора, завршен степен најмање првог циклуса студија, већи број јавно представљених облика умјетничког стваралаштва, признања за успјешно дјеловање у одговарајућој области умјетности и показани резултати у наставном раду;
- e) редовног професора, завршен степен најмање првог циклуса студија, већи број јавно представљених облика умјетничког стваралаштва који су значајно допринијели развоју културе, умјетности и подизању наставног и умјетничког кадра.

(2) Минимални услови за избор у умјетничко-наставна звања прописани су одредбом члана 29 Оквирног закона.

Члан 123

(Минимални услови за избор у наставна звања на високој школи)

(1) Минимални услови за избор у наставна звања на високој школи су за:

- a) асистента, завршен степен првог циклуса студија, с најмањом просјечном оцјеном 8 или 3,5;
- b) предавача високе школе, завршен степен другог циклуса студија и показана наставна способност;
- c) професора високе школе, завршен степен трећег циклуса студија и показана наставна способност.

(2) На високој школи наставу могу изводити и лица која имају звање редовног професора, ванредног професора и доцента, а која су бира на универзитету.

(3) Минимални услови за избор у наставна звања на високој школи прописани су одредбом члана 30 Оквирног закона.

Члан 124

(Минимални услови за избор у умјетничка звања на високој школи)

(1) Минимални услови за избор у умјетничка звања на високој школи су за:

- a) асистента, завршен степен првог циклуса студија, с најмањом просјечном оцјеном 8 или 3,5;
- b) предавача високе школе, завршен степен најмање првог циклуса студија, јавно представљени облици умјетничког стваралаштва и показана наставна способност;
- c) професора високе школе, завршен степен најмање првог циклуса студија, истакнути јавно представљени облици умјетничког стваралаштва и показана наставна способност.

(2) На високој школи наставу могу изводити и лица која имају избор на умјетничко-наставним предметима на универзитетима.

(3) Минимални услови за избор у умјетничка звања на високој школи прописани су одредбом члана 31 Оквирног закона.

Члан 125
(Утврђивање садржаја појмова)

Садржај појмова: научни рад, призната публикација, оригинални стручни успјех, пројекат, патент и оригинални метод, признање за успјешно дјеловање у одговарајућој области умјетности, показани резултати у наставном раду, значајан допринос развоју културе и умјетности, прецизније се утврђује статутом високошколске установе.

Члан 126
(Регистар публикација)

- (1) Сенат високошколске установе дужан је најкасније у року од два мјесеца од дана усвајања статута да успостави регистар признатих домаћих и међународних публикација, а радови објављени у њима сматрају се релевантним за поступак избора у академска звања.
- (2) Начин уписа публикација у регистар из става 1 овог члана прецизније се одређује статутом високошколске установе.
- (3) Регистар из става 1 овог члана високошколска установа је обавезна да достави Одјелјењу у року од тридесет дана од дана успостављања регистра.

Члан 127
(Вредновање приликом избора у исто или више звање)

Приликом избора у исто или више звање узимају се у обзир само објављени радови, књиге и резултати властитих истраживања у примјени, пројекти, те менторства, односно јавно представљени облици умјетничког стваралаштва, односно резултати остварени у раду академског особља након извршеног посљедњег избора у звање.

Члан 128
(Критеријум за избор у академска звања)

- (1) Избор академског особља у академска звања (у даљем тексту: избор у звања) врши се у свим случајевима јавним конкурсом, у складу с критеријумима прописаним овим законом, утврђеним статутом високошколске установе и општеприхваћеним стандардима у датој струци.
- (2) Општеприхваћени стандарди и критеријуми за избор у звања детаљније се разрађују правилником који доноси шеф Одјелјења.

Члан 129
(Јавни конкурс за избор у звање, заснивање радног односа и радни ангажман)

- (1) Избор у звања врши се јавним конкурсом који објављује орган високошколске установе утврђен статутом, а на основу одлуке којом се утврђује потреба за академским особљем од стране научнонаставног, односно умјетничко-наставног вијећа организационе јединице, односно научног вијећа института (у даљем тексту: вијеће), односно сената високе школе.
- (2) Конкурс за избор у исто или више звање члана академског особља високошколска установа обавезно расписује и исти мора бити окончан у оној студијској години у којој истиче претходни избор.
- (3) Конкурс из ставова 1 и 2 овог члана обавезно се расписује за избор у сва звања, а објављује се у најмање три дневна листа и на веб-страници организационе јединице, односно високошколске установе.
- (4) Ако се на основу јавног конкурса из става 3 овог члана не изврши избор у звање, вијеће организационе јединице може донијети одлуку да у току студијске године за потребе реализације наставнонаучног процеса, без заснивања радног односа, ангажује члана академског

особља са друге организационе јединице, односно друге домаће или стране високошколске установе или професора емеритуса.

(5) Ради упознавања студената са одређеним научним, односно умјетничким достигнућима, са примјеном научних резултата у пракси, практичним радом и другим видовима стручног усавршавања или ради извођења појединих специфичних предавања, вјежби, семинара и других облика рада, организациона јединица може ангажовати истакнутог научног радника, умјетника, односно стручњака из праксе уз обавезни примјерени надзор предметног наставника или продекана за наставу.

(6) Ангажман лица из става 5 овог члана врши се на одлуке вијећа организационе јединице без заснивања радног односа и без спровођења избора у академско звање, и то у обиму до 30% планираних наставних часова на предмету.

Члан 130 **(Комисија за избор)**

(1) За припремање предлога за избор у звања, вијеће организационе јединице високошколске установе именује комисију од три или пет чланова из реда наставника у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира.

(2) За припремање предлога за избор у звања асистента, вишег асистента и лектора, вијеће организационе јединице високошколске установе именује комисију од три члана из реда наставника.

(3) Већина чланова комисије мора бити из уже, а остали чланови могу бити из сродне научне, односно умјетничке области за коју се кандидат бира.

(4) Кандидат из става 1 овог члана који није раније самостално изводио наставу у високошколској установи обавезан је да пред студентима и комисијом из става 1 овог члана одржи приступно предавање из наставног предмета, односно уже научне, односно умјетничке области за коју је конкурисао.

(5) Комисија из става 1 овог члана у поступку избора кандидата оцјењује успјешност приступног предавања, узимајући у обзир резултате евалуације предавања од стране студената из става 4 овог члана.

(6) Високошколска установа дужна је да на јаван и транспарентан начин огласи вријеме одржавања предавања из става 4 овог члана.

(7) Статутом високошколске установе прецизније се уређују теме прописане овим чланом.

Члан 131 **(Извјештај и предлог комисије)**

(1) Комисија из члана 130 овог закона обавезна је да извјештај с предлогом за избор у звања достави вијећу организационе јединице у складу с текстом расписаног конкурса и актом о именовану комисије.

(2) Комисија из става 1 овог члана утврђује предлог већином гласова, с тим да сваки члан комисије има право да издвоји и образложи своје мишљење.

Члан 132 **(Доношење одлуке о избору)**

(1) Вијеће организационе јединице утврђује предлог одлуке о избору у звања већином гласова од укупног броја чланова с тим да чланови вијећа приликом гласања не могу бити уздржани.

(2) Вијеће организационе јединице може, уколико то оцијени потребним, да затражи од комисије из члана 130 овог закона допуну извјештаја или додатна појашњења у вези са извјештајем.

(3) На основу предлога одлуке из става 1 овог члана сенат високошколске установе доноси одлуку о избору у звање.

- (4) Одлука из става 3 овог члана доноси се већином гласова од укупног броја чланова сената, а чланови сената приликом гласања не могу бити уздржани.
- (5) Одлука сената о избору из става 4 овог члана је коначна и против ње није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом у року од тридесет (30) дана од дана пријема одлуке.
- (6) Процедура избора у наставна и умјетничка звања на високој школи спроводи се на начин и по поступку утврђеном за избор академског особља у звање на универзитету.

Члан 133 **(Право приступа информацијама)**

На захтјев кандидата који учествује у поступку избора у звање, високошколска установа је обавезна да обезбиједи приступ информацијама у вези с поступком избора.

Члан 134 **(Избор члана академског особља)**

- (1) Члан академског особља бира се за ужу научну, односно ужу умјетничку област или за наставни предмет.
- (2) Високошколска установа обавезна је да донесе одлуку о утврђивању ужих научних, односно умјетничких области као и предмета који припадају овим областима.
- (3) Високошколска установа је обавезна да Одјељењу достави одлуку из става 2 овог члана и да Одјељење континуирано обавјештава о измјенама наведене одлуке.

Члан 135 **(Права и обавезе у вези са избором у звање)**

- (1) Када члан академског особља након истека изборног периода из члана 129 става 2 не буде изабран у исто или више звање, високошколска установа не може с њим закључити уговор о раду и обавезна је да одмах распише јавни конкурс у складу са Законом.
- (2) У случају да кандидат при избору у звања из објективних разлога није могао испунити услов менторства за други, односно трећи циклус студија, уводи се еквиваленција, односно супституција менторства са три додатна научна рада објављена у признатим публикацијама, у односу на минималне услове утврђене Законом.
- (3) Објективни разлози дефинишу се статутом високошколске установе.

Члан 136 **(Обавезе академског особља и високошколске установе)**

- (1) Чланови академског особља обавезни су да уредно извршавају наставне и друге обавезе у складу са Законом, статутом, односно другим општим актима високошколске установе, а посебну пажњу обавезни су да посвете раду са студентима и подстицању њиховог самосталног рада и укључивања у стручни, научноистраживачки и умјетнички рад.
- (2) Асистент и виши асистент не могу самостално изводити предавања, односно испитивати студенте на завршном испиту.
- (3) Члану академског особља високошколска установа може одобрити плаћено одсуство у трајању до два семестра ради израде магистарског или докторског рада, научног, умјетничког или стручног усавршавања или обављања активности од посебног интереса за високошколску установу а што се прецизније уређује статутом високошколске установе.
- (4) У вријеме одсуства члана академског особља из разлога наведених у ставу 3 овог члана високошколска установа је обавезна да организује континуирано одвијање наставе те извршавање других наставних обавеза адекватном замјеном одсутног члана академског особља.

Члан 137
(Професор емеритус)

- (1) На предлог организационе јединице високошколска установа може пензионисаном редовном професору додијелити почасно звање професор емеритус.
- (2) Критеријуми и поступак избора професора емеритуса утврђују се статутом високошколске установе.
- (3) Професор емеритус може бити ангажован без заснивања радног односа као ментор при изради докторских и магистарских радова, за оцјену и одбрану истих, као члан комисије за избор академског особља, комисије за нострификацију и еквиваленцију иностраних високошколских диплома, за координацију и рад у научноистраживачким и умјетничким пројектима, за одржавање дијела предавања унутар предмета у сва три циклуса студија уколико не постоје друга кадровска рјешења, с тим да не може водити предмет у цијелости, нити самостално обављати завршни испит.

Члан 138
(Љекарски преглед)

- (1) Сваки запослени у високошколској установи прије почетка студијске године обавезан је да обави одговарајући љекарски преглед у здравственој установи коју оснива Дистрикт и увјерење о љекарском прегледу да достави у високошколску установу, односно организациону јединицу код које се налази његов персонални досје.
- (2) У високошколској установи не може се дозволити било какав ангажман у наставном процесу лицу за које се одговарајућом медицинском процедуром утврди да је: алкохоличар, зависник од наркотика, као и лицу које болује од заразне или душевне болести.
- (3) Статутом високошколске установе прецизније се дефинише садржај појма заразних болести из става 2 овог члана.
- (4) Запослени у високошколској установи за којег се утврде здравствене аномалије из става 2 овог члана, одмах по утврђивању датих чињеница удаљава се из процеса рада и упућује на лијечење.
- (5) Статутом високошколске установе прецизније се уређује поступак према запосленом из става 4 овог члана и његов даљи радни статус.
- (6) Средства за обављање љекарског прегледа из става 1 овог члана обезбјеђује високошколска установа.

Члан 139
(Евалуација рада академског особља)

- (1) Високошколска установа је обавезна да након завршетка сваке студијске године спроводи поступак евалуације рада академског особља, односно успјешности реализације наставних програма.
- (2) Евалуација рада академског особља спроводи се у складу са статутом високошколске установе, од стране саме високошколске установе и од стране студената.
- (3) Високошколске установе су обавезне да спроводе евалуациону анкету о раду академског особља од стране студената након сваког семестра, односно након завршеног циклуса предавања за предмет.
- (4) Евалуацијом се обавезно оцјењују: квалитет наставе и интерактивног односа студент – академско особље, коректност у комуникацији, однос наставног особља према студенту на настави и на провјерама знања, доступност литературе на коју наставно особље упућује студента, присутност предметног наставника на настави, као и други елементи које својим статутом утврди високошколска установа.
- (5) Високошколска установа посебним актом утврђује поступак евалуације рада академског особља, садржај евалуационог обрасца, начин спровођења евалуације, критеријуме за дефинисање оцјене као и одговарајуће мјере за академско особље које континуирано у току

двје студијске године буде негативно оцијењено од стране високошколске установе и студената.

(6) Евалуација рада академског особља је дио интегралног процеса успоставе система квалитета, односно самоконтроле и унутрашње оцјене квалитета.

(7) Резултате вредновања рада академског особља високошколска установа је обавезна да анализира и они чине саставни дио персоналног досјеа сваког члана академског особља.

Члан 140

(Заштита права академског и другог особља)

(1) Заштита права академског и другог особља на високошколској установи остварује се у складу са Законом, статутом и другим актима високошколске установе.

(2) У погледу права и обавеза из радног односа академског особља и запослених у високошколској установи примјењују се одредбе Закона о раду Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, ако овим законом није другачије прописано.

Члан 141

(Одговорност носилаца функције у органима високошколске установе и академског особља)

(1) Носиоци функција у органима високошколске установе и чланови академског особља имају наглашену друштвену одговорност.

(2) Општим актом високошколске установе утврђују се: теже и лакше повреде обавеза, дисциплински органи, дисциплинске мјере и дисциплински поступак против лица из става 1 овог члана.

(3) Дисциплински поступак против лица из става 1 овог члана може бити покренут само за теже и лакше повреде обавеза које су прије него што су почињене биле утврђене општим актом високошколске установе.

(4) Високошколска установа је обавезна да донесе рјешење о престанку радног односа члану академског особља који је предао документе или изјаве током поступка пријаве на конкурс, за које се касније утврди да су лажни.

ДИО ДВАНАЕСТИ – ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 142

(Финансирање високошколске установе)

(1) Високошколска установа може се финансирати само из оних извора који не угрожавају њену институционалну и академску аутономију и не ограничавају њене академске слободе.

(2) Новчана средства добијена из буџета, властити приходи, наплаћене школарине, и новчана средства из других извора припадају високошколској установи и троше се у складу са Законом, статутом и усвојеним финансијским планом.

(3) Начин финансирања високошколске установе уређује се оснивачким актом.

(4) Статутом високошколске установе прецизира се на који начин и у којој сразмјери организационе јединице имају академска и финансијска овлашћења, унутар високошколске установе и то тако да се прецизно воде и одреде приходи и расходи свих организационих јединица.

(5) Статутом високошколске установе могу се уредити питања рада организационих јединица, начин и могућност наступа организационе јединице на тржишту у оквиру њене регистроване дјелатности, начин располагања новчаним средствима која оствари организациона јединица на тржишту и друга питања која се односе на располагање тим средствима а у складу с важећим законским прописима.

Члан 143
(Накнада за школовање)

- (1) Високошколска установа стиче приходе из накнаде за школовање (у даљем тексту: школарина).
- (2) Одлуку о висини школарине на високошколским установама које оснива Дистрикт, на предлог управног одбора високошколске установе утврђује Влада, а за приватне високошколске установе управни одбор.
- (3) Високошколска установа дужна је да прије расписивања конкурса за упис нових студената објави висину школарине за наредну школску годину за све студијске програме за које врши упис.
- (4) Школарином се утврђују трошкови студија за једну школску годину, односно за стицање 60 ECTS бодова.
- (5) Школарина обухвата накнаду за услуге које високошколска установа пружа студенту на студијама и у оквиру студијског програма.

Члан 144
(Финансирање високошколске установе из буџета)

- (1) Високошколска установа чији је оснивач или суоснивач Дистрикт или за коју Дистрикт изрази јавни интерес може се суфинансирати из буџета Дистрикта на основу критеријума за финансирање које на предлог Одјељења утврђује Влада.
- (2) Суфинансирање високошколске установе чији је суоснивач Дистрикт или за коју Дистрикт изрази јавни интерес регулише се посебним уговором између Владе и високошколске установе.
- (3) На уговор из става 2 овог члана сагласност даје Скупштина.

Члан 145
(Средства за спровођење студијских програма)

- (1) Средствима високошколске установе из члана 142 овог закона обезбјеђује се спровођење одобрених, односно акредитованих студијских програма у оквиру дјелатности високошколске установе коју оснива Дистрикт, као и обављање научноистраживачког, односно умјетничког рада који је у функцији подизања квалитета наставе.
- (2) Средствима из става 1 овог члана обезбјеђују се у високошколској установи:
  - a) плате, накнаде плата и накнаде запосленима у високошколској установи коју оснива Дистрикт, у складу са Законом и другим прописима;
  - b) накнаде другим лицима која учествују у научнонаставном процесу у складу са Законом, подзаконским актима и правилником о платама;
  - c) опрема за рад и стварање услова за студирање;
  - d) материјални трошкови и инвестиционо одржавање;
  - e) рад других правних лица чији је оснивач високошколска установа чијом се дјелатношћу обезбјеђује cjеловитост и потребан стандард система високог образовања;
  - f) развој и улагања у установи и подстицање развоја наставно-научног и наставно-умјетничког рада;
  - g) рад са надареним студентима и међународна сарадњу;
  - h) друге намјене у складу са Законом.
- (3) Посебним прописом утврђује се начин одређивања плата у високошколској установи коју оснива Дистрикт.
- (4) Пропис из става 3 овог члана доноси управни одбор високошколске установе уз претходну сагласност Владе, у погледу усаглашености са буџетом и Законом.

Члан 146
(Властити приходи)

Властити приходи високошколске установе коју оснива Дистрикт, који су као такви дефинисани посебним прописима, расподјељују се на начин и у роковима утврђеним посебним прописима, статутом и усвојеним финансијским планом те високошколске установе.

Члан 147
(Интерна контрола и ревизија)

Високошколска установа чији је оснивач Дистрикт, високошколска установа чији је суоснивач Дистрикт или за коју Дистрикт изрази јавни интерес, успоставља интерну контролу и интерну ревизију пословања у складу са Законом.

ДИО ТРИНАЕСТИ – ЕВИДЕНЦИЈА, ЈАВНЕ ИСПРАВЕ И РЕГИСТАР

Члан 148
(Матичне књиге и евиденције)

- (1) Високошколска установа води матичне књиге студената и лица која су стекла високу стручну спрему, стручни, научни, односно умјетнички степен магистра и научни степен доктора наука, као и евиденције о испитима, о успјеху студената на крају школске године, о издатим дипломама и додацима дипломе као и друге евиденције утврђене општим актима високошколске установе.
- (2) Матичне књиге и евиденције о издатим дипломама и додацима дипломе чувају се трајно.
- (3) Начин вођења матичних књига и евиденција о издатим дипломама и додацима диплома утврђује се подзаконским актом који доноси шеф Одјељења.
- (4) Општим актима високошколске установе уређује се начин вођења друге евиденције.

Члан 149
(Јавне исправе)

- (1) На основу службене евиденције, високошколска установа издаје јавне исправе.
- (2) Јавне исправе у смислу става 1 овог члана су:
  - a) диплома о стеченом степену стручне спреме и звању;
  - b) додатак дипломе о степену стручне спреме;
  - c) диплома о стеченом научном степену магистра и научном степену доктора наука;
  - d) додатак дипломе о стеченом степену магистра и научном степену доктора наука;
  - e) индекс;
  - f) исписница;
  - g) увјерење о дипломирању;
  - h) увјерење о положеним испитима;
  - i) увјерење о успјеху у току студија;
  - j) увјерење о учешћу у појединим облицима стручног усавршавања и перманентног образовања;
  - k) друге исправе у складу са Законом.
- (3) Диплому о стеченој високој стручној спреми, као и диплому о стеченом степену магистра, односно доктора наука, издаје искључиво високошколска установа.
- (4) Правилник о садржају јавних исправа, са изузетком дипломе и додатка дипломи чији ће садржај и форма бити уређени упутством Агенције у складу с чланом 50 Оквирног закона, у смислу овог закона, доноси шеф Одјељења.

(5) Садржај јавних исправа, осим дипломе и додатка дипломе, утврђује се подзаконским актом који доноси шеф Одјељења.

Члан 150 **(Издавање јавне исправе)**

- (1) Високошколска установа издаје јавне исправе на српском, хрватском и босанском језику, ћириличном или латиничном писму, на основу захтјева странке.
- (2) Када се настава остварује на страном језику, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично, с тим да студент може захтијевати издавање јавне исправе одвојено.
- (3) На захтјев студента високошколска установа издаје јавну исправу о савладаном дијелу студијског програма, која садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнутим резултатима.
- (4) Диплома и додаток дипломе могу се издати и на енглеском језику.

Члан 151 **(Ништавост јавних исправа)**

- (1) Диплому, додаток дипломе Одјељење оглашава ништавим ако су издати од неовлашћене установе или су потписани од неовлашћеног лица или ималац дипломе није испунио све испитне обавезе на начин прописан Законом и утврђен студијским програмом.
- (2) Високошколска установа оглашава ништавом диплому о стеченом академском називу магистра, ако утврди да завршни рад није резултат самосталног рада кандидата.
- (3) Високошколска установа оглашава ништавом диплому о стеченом научном називу доктора наука, ако утврди да докторска дисертација није оригиналан научни, односно умјетнички резултат.

Члан 152 **(Ништавост јавних исправа које немају дозволу за рад у** **Дистрикту)**

Јавне исправе из члана 149 овог закона, издате од стране високошколске установе која обавља дјелатност високог образовања на подручју Дистрикта, а нема дозволу за рад на подручју Дистрикта издату у складу са овим законом, ништаве су.

Члан 153 **(Регистар)**

- (1) Одјељење води евиденцију, у облику регистра:
  - a) високошколских установа;
  - b) студијских програма;
  - c) додипломских студија ван сједишта;
  - d) наставника, сарадника и осталих запослених у области високог образовања;
  - e) друге евиденције.
- (2) Садржај и начин вођења регистра утврђује се подзаконским актом који доноси шеф Одјељења.

ДИО ЧЕТРНАЕСТИ – НАДЗОР

Члан 154

(Надзор)

- (1) Управни надзор над радом високошколских установа врши Одјељење.
- (2) У вршењу надзора Одјељење може, с циљем утврђивања релевантних чињеница и околности, да затражи од надлежне инспекције спровођење поступка инспекцијског надзора и достављање информације о утврђеном стању и предузетим мјерама.
- (3) Надзор из ставова 1 и 2 овог члана врши се на начин који не нарушава аутономију високошколске установе и не омета њен редовни рад.
- (4) Одјељење је обавезно да поништи, односно обустави од извршења одлуку органа високошколске установе, ако је у супротности са Законом и подзаконским актима.
- (5) Након поступања Одјељења на начин из става 4 овог члана даљи поступак се спроводи у складу са Законом.
- (6) Одговорни органи високошколске установе обавезни су да на захтјев Одјељења у захтијеваном року доставе све тражене информације и документе потребне за извршавање његових дужности.
- (7) Начин спровођења и садржај надзора који врши Одјељење утврђују се правилником који доноси шеф Одјељења.

Члан 155

(Инспекцијски надзор)

- (1) Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и подзаконских аката врши инспекција за образовање.
- (2) У вршењу инспекцијског надзора инспектор за образовање је овлашћен и дужан да:
  - a) забрани рад високошколској установи која обавља дјелатност високог образовања без дозволе за рад;
  - b) наложи предузимање одговарајућих мјера и радњи ради отклањања утврђених неправилности или недостатака у раду високошколске установе;
  - c) наложи високошколској установи поништење уписа студената који су извршени супротно одредбама овог закона и статута високошколске установе;
  - d) наложи забрану рада лица на високошколској установи које није у складу са Законом стекло одговарајуће научнонаставно звање;
  - e) наложи високошколској установи поништење јавне исправе из члана 149 овог закона, која је издата супротно одредбама овог закона и статута високошколске установе;
  - f) поднесе извјештај надлежном органу о учињеном кривичном дјелу;
  - g) изда прекршајни налог или поднесе захтјев за покретање прекршајног поступка за одговорно лице високошколске установе;
  - h) предузме друге радње и мјере за које је Законом и другим прописом овлашћен.

ДИО ПЕТНАЕСТИ – КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 156

(Казне за прекршаје високошколске установе)

- (1) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај високошколска установа, ако:
  - a) дозволи политичко организовање супротно члану 11 ставу 4 овог закона;
  - b) изврши оснивање и обавља дјелатности супротно члану 21 овог закона;

- c) стиче имовину, управља имовином и користи имовину супротно члану 23 овог закона;
- d) почне са радом супротно члану 29 ставу 7 овог закона;
- e) организује студије са домаћом или иностраном високошколском установом супротно члану 31 овог закона;
- f) врши оснивање организационих јединица и статусне промјене супротно члану 32 овог закона;
- g) не успостави систем квалитета и не достави Одјељењу документацију у складу с чланом 39 овог закона;
- h) донесе статут, остварује дјелатност и пружа услуге супротно члану 42 овог закона;
- i) изводи студије, утврђује наставне предмете и доноси наставне планове и програме супротно члану 72 овог закона;
- j) врши измјене наставног плана и програма супротно члану 76 овог закона;
- k) спроводи наставу, односно поједине облике наставе и испите супротно члану 79 овог закона;
- l) издаје сертификате о завршеним нецикличним видовима образовања супротно члану 97 овог закона;
- m) изврши пријем и упис студената супротно члану 99 овог закона;
- n) не закључи уговор о студирању са студентом у складу с чланом 101 овог закона;
- o) не распише конкурс за упис студената у складу с чланом 103 овог закона;
- p) додјељује академска звања и врши избор академског особља супротно члановима 119 и 120 овог закона;
- q) врши ангажман наставника супротно члану 129 овог закона;
- r) дозволи и врши ангажман у настави лица супротно члану 129 ставу 6 овог закона;
- s) не спроводи евалуацију рада академског особља у складу с чланом 139 овог закона;
- t) не обезбиједи трајно чување јавних исправа, документације и евиденције, архива и друге документације у складу с чланом 148 овог закона;
- u) не дозволи вршење надзора у складу с чланом 154 ставом 1 овог закона;
- v) не поступи по налогу надлежне инспекције издатом у складу са овлашћењима прописаним чланом 155 овог закона.

Члан 157

(Казне за прекршаје одговорних лица)

За прекршај из члана 156 овог закона казниће се одговорно лице у високошколској установи, односно организационој јединици у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

ДИО ШЕСНАЕСТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 158

(Примјена других закона)

На питања која нису прописана овим законом примјењују се Оквирни закон, акти Агенције и Центра за информисање и признавање докумената из области високог образовања и други акти.

Члан 159

(Прелазне одредбе)

- (1) До утврђивања критеријума и стандарда у складу с чланом 48 Оквирног закона, примјењују се критеријуми и стандарди које доноси шеф Одјељења.
- (2) До утврђивања листе стручњака у складу с чланом 49 Оквирног закона, чланове комисије из члана 29 става 1 овог закона именује шеф Одјељења.

Члан 160

(Надлежност Владе за доношење прописа за спровођење)

(1) Влада и шеф Одјелења су дужни, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, да донесу подзаконске акте о:

- a) саставу и раду комисије матичара;
- b) начину вођења матичних књига и евиденција о издатим дипломама и додацима диплома;
- c) садржају јавних исправа;
- d) садржају и начину вођења регистра.

(2) Рок за доношење подзаконских аката из става 1 овог члана односи се и на остале подзаконске акте прописане овим законом.

Члан 160а

(Доношење подзаконских аката)

Шеф Одјелења за образовање дужан је да донесе подзаконске акте прописане овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 160б

(Рок за доношење правилника)

Рок за доношење правилника из члана 128 Закона је шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 161

(Усклађивање рада високошколских установа)

- (1) Високошколска установа са сједиштем ван Дистрикта која је организовала студиј ена подручју Дистрикта прије ступања на снагу Закона о високом образовању дужна је да поднесе захтјев за издавање лиценце за обављање дјелатности високог образовања на подручју Дистрикта.
- (2) Поступак по захтјеву из става 1 овог члана спроводи се у складу са одредбама члана 36 овог закона.
- (3) Рјешење из члана 29 Закона о високом образовању („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 30/09) издато високошколским установама прије ступања на снагу овог закона представља лиценцу високошколске установе.
- (4) Став 1 овог члана неће се примјењивати на високошколске установе са сједиштем ван Дистрикта које су организовале студије на подручју Дистрикта прије ступања на снагу Закона о високом образовању у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 30/09).
- (5) Високошколске установе из става 4 овог члана као доказ испуњености услова за лиценцирање и акредитацију достављају акте којима се утврђује да су високошколске установе у чијем саставу су организационе јединице лиценциране на основу чега се уписују у регистар.

Члан 162
(Међународни споразум)

На основу међународног споразума који је Дистрикт закључио прије ступања на снагу овог закона, оснивање високошколске установе од стране правног или физичког лица, а у смислу члана 30 сматра се од посебног интереса за Дистрикт, стога није потребно усвајање елабората из члана 25 овог закона.

Члан 163
(Теолошки факултети, високе теолошке школе и академије)

- (1) Овај закон не примјењује се на теолошке факултете, високе теолошке школе и академије.
- (2) Ове институције могу бити у саставу универзитета што се регулише посебним уговором.

Члан 164
(Ступање на снагу)

Закон о високом образовању у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине ступио је на снагу 24. октобра 2009. године, а његове измјене и допуне 17. јула 2018. године, 8. маја 2020. године и 20. децембра 2022. године.